

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre ..... 24 korona.
Egy hora ..... 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre ..... 28 korona.
Egy hora ..... 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

6-hasábos petit sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.
Bélyegdíj külön 60 fillér.
Nyilaték sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában
TELEFON-SZÁM: 857

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1900.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Kedd, május 8.

Mai számunk főbb közleményei:

Vezércikk: Megbélyegzés.

A képviselőház ülése.

A transzváli háború.

Kőművesstrájk Nagyváradon.

Házbér elől a halálba.

A király Berlinben.

Egy komp veszélyben.

Munkácsy Mihály a ravatalon.

Az első aradi gyártelep elárverezése.

Szerencsétlenül járt főúr.

Nyomor Indiában.

Tárca: Carmen. Irta: Erdélyi Nelly.

Regény-Csarnok: A kegyelmes úr unoka-
huga. Irta: Groller Balduin.

Megbélyegzés?

Arad, május 7.

A csekélyke kis Ugron-párt mindenképen magára akarja vonni az ország figyelmét és a delegátusok megválasztása alkalmával előfordult, reájuk nézve nagyon is kellemetlen incidensből országos fontosságú martiromságot iparkodnak kivácsolni.

Bartha Miklós felhasználta ezt az alkalmat, keményhangú levelet írt báró Podmaniczky Frigyesnek, az országgyűlési szabadelvűpárt elnökének. A levél tartalma nagyon hasonlít egy közismeretű adomához. Egy férj kiállott a küszöbre és házsártos feleségéhez, ki az udvaron foglalatoskodott így szólt: „Anyjakom, gyere csak be!” Az asszony a kedveskedéshez nem volt hozzá szokva, azt kérdi, hogy

miért? „Hát csak azért — felelé a férj — hogy kidobhassalak!”

Az adomában sok humor van, de Bartha levele keserű, mint az epe. Pedig hát akárhány szempontot vizsgálunk is ebben az ügyben, akár azt, hogy pártfegyelem meglazulása mutatkozik a kibuktatásban, akár azt, hogy egy pártközi megállapodás megsértése jelentkezik benne, egyik sem képezi a nervus rerumot. E kérdésben csak egy az igaz, hogy a politikai tisztesség végre közeledett a társadalmi tisztesség fogalmához.

Mintha egy iszonyú mélység tátongett volna e két fogalom között, mintha a politikában tényleg minden szabad lett volna, még az is, ami a polgári életben a közmegvetést, vagy a büntetőtörvény alkalmazását vonta volna maga után. A józan ész nem tudta felfogni, hogy miért van ez így, miért kell a Machiavelli tanának szentesített, megváltozhatlan, örök törvénynek lenni.

Hát a kaszinók, a polgári közületek, nem is említve a katonai tisztességtudást, finnyásabbak lehetnek a moralitás felfogásában, mint az ország legelső, legmagasabb testülete: az országház? Miért? Mert ott az ország politikáját intézik? A politika mindent fedhet!

Ez a jelszó évszázadokon át ontott vért, megölt jogot, igazságot, — de mint minden, úgy ennek a jelszónak zászlaja is kezd foszladozni. A képviselőház szombati megnyilatkozása megtépte ezt a

zászlót és most már remélhetőleg a magyar képviselőházban sem fog többé harezra hívni ez a megtéptet lobogó.

A formában van egy kis hiba, azt hiába is vitatná valaki, de a mi nézetünk az, hogy ha az igazság megnyilatkozása csak formahiba folytán történhetik meg, akkor hadd legyen inkább száz formahiba, de az igazság érvényesüljön minél fényesebben.

Már pedig igazságszolgáltatás volt Ugron kibuktatása a delegátusok sorából és nem megbélyegzés. Hiszen a bíróság, mikor a bűnöst elítéli, megbélyegezni akarja a bűnöst csupán? Nem! a megbélyegzés csak folyamánya annak, hogy a megsértett igazság, a megbontott jogrend helyreállított. — Ez az ítélet célja és nem más.

Ugron Gábor megbélyegzéséről beszél Bartha Miklós, de a politikai morál a maga érvényesülését ünnepli.

Ugron kibuktatása a tisztító proceszszus jellegét képezi, mely megmutatta, hogy a politikai tisztességtelenség baktériumai fölött győzedelmeskedni tud.

A néppárt az egyetlen politikai párt, mely egyetért a megbántott Ugronistákkal. Holnap már összeülnek és meg fogják vitatni, hogy lemondjanak-e a néppárti delegátusok is Ugron bukásának a következményeképpen, vagy pedig megtartásuk állásaikat.

Határozatuk, bármi legyen is az, nem fog sok vizet zavarni. Ha bent maradnak

TÁRCA.

Carmen.

Irta: Erdélyi Nelly.

„Ha nem szeretsz, úgy én szeretlek,
S ha én szeretlek, — úgy vigyázz!”

Ismerik-e Carment; azt a ragyogó szemű, édes szavú szirént?

Carment, kinek bűvös tekintete gyújt, bűbájos dala lángra lobbant, szerelme éget, perzsel, gyötör mint a pokol minden tüze és több üdvöt ad, mint a paradicsom minden boldogsága?

Fülembe cseng most is pajkos, édes dala; látom ragyogó, édes tekintetét; vad, szilaj, széles tánczát; látom amint szemeinek daemoni hatalmával meghódítja áldozatát; aztán mikor a vitéz katoná banditává lett az ő kedvéért, akkor mint játszi lepke, elfordul tőle és szíve, állhatatlan, hűtlen szíve egész szenvedélyességével imádja a torreadort.

És míg a torreador édes, izgató dalát halom, eszembe jut, hogy én is ismerem egy Carment, édes, bűvös szép daemont!

Csak hogy az én Carmenem — modern, egészen modern leány!

Nem is fekete, mint Hispania hevesvérű leánya, hanem gyönyörű hamvasszöke a haja, a szeme sem fekete, hanem szürkés-kék, hol meg csak ragyogó fekete, mély, csodás, beláthatlan, bűvös szép szemek! A bőre hamvas-rózsás, mint

az őszi barack; az ajka parányi és telt; az alakja sugár, mint a liliom, formás, hajlékony, akár egy vili! Szende szöke szépsége, daemoni hatalma, csodás szemei, vad, szilaj temperamentuma — de állhatatlan és pajkos.

Az én don Josém sem volt vitéz katoná, csak egy szelid lelkű, végtelen finom érzésű poéta-gyerek, ki még gyermek-szívének első fellobbanásával imádta Carment és csak utolsó lehelletével szünt meg őt szeretni. Az én Escamillom, a büszke, diadalmas Torreador, az pedig egy fesch, shneidig — huszárhadnagy.

Még alig növendék-leányka volt, máris feltűnt szende szöke szépsége; mint ilyen fejlődő leánygyermeket ismerte őt meg a poéta, a ki még akkor szintén csak gymnazista gyerek volt. Megismerte és megszerette; és ez volt a végzete. A pajkos leányka minden bohóságára képes volt rávenni a különben zárkózott természetű, komoly, ábrándos fiút. Merész tréfáinak eszköze lett, tanulmányában büséges segítője, tehetetlen, akarat nélküli báb volt a kezében.

És a midőn az iskolás leányból bakfis, a bankfisból nagy leány lett, ez a viszony mind nem változott. A leány pajkos, eleven volt a túlzásig és korával lépést tartott szépségének fejlődése.

Körülrjongták, hizelegtek neki, elhalmozták virággal, és ő teljes tudatában szépségének, természetesen találta e meghódolást és az őt körülvevő lovagsereg mindegyikéhez volt

egy-egy édes, biztató szava, sokat mondó tekintete.

Igy lett a vidám, jókedvű leánykából egy hű, izgága, léha teremtés, megölték benne a lelket, a finom érzést, nem hajtott semmire, nem érdekelte semmi, csak az őt körülvevő léha sereg bókjaira hallgatott, ez foglalta el az egész lényét, foglalkoztatta gondolatvilágát.

A kis poéta visszavonult, várt, de nem szünt meg szeretni; szeretni a szó legnemesebb értelmében. Oltárkép, szentség volt előtte a leány, nem is ítélte őt el. Csak várt, várt, hiven, türelmesen, szentül hitte, hogy a leány finom lelkének meg kell értenie azt a határtalan nagy szerelmet, a sok léha, üres beszéd között meg kell találnia az igazi szerelmet. Aztán valami megmagyarázhatatlan félelem fogta el, biztos akart lenni, merész lépésre szánta el magát. Az apához ment és megkérte a leány kezét. „Édes öcsém, mondotta ez vállvergetve, a leányomat még nem adom férjhez. Aztán meg már megbocsásson, de maga fiatal is még egy kicsit. No meg tudja, fiatal barátom, egy poéta, hát tudja, egy kicsit bizonytalan életpálya! Szóval öcsém, várjunk még egy keveset!”

És a poéta értett ebből. De még nem veszté el egészen a bizalmát. Bizott a leányban. Megkérdezte őt: Szeret-e, akar-e a feleségem lenni? Édes, pajzán kacaj volt a válasz. „Ugyan menjen már, milyen bolond gondolatai vannak.”

a delegációban, vagy büszkén elcsapják maguktól a delegációt, a világ kereke tovább forog háborítatlanul. Ez a határozat csak mellékes jelentőségű lesz abban a nagy kérdésre, melyre az egyedül helyes válasz Ugron kibuktatása volt.

A politikai morál tehát egy nagy lépéssel előrehaladt. La verité en marche! A társadalom terén ép úgy, mint a politika nagy arenájában. Ebben a marche-routé-ban el lesz gázolva sok képzelt dicsőség és dőre hiúság és erre mindent lehet mondani, csak azt nem, hogy ez megbélyegzés. △

POLITIKAI HIREK.

Barabás Béla országgyűlési képviselő vasárnap *Körösladányban* tartotta beszámoló beszédét. A körösbányai választók impozáns nagy számban várták képviselőjüket a vasuti indóháznál. A vonat megérkeztek a zenekar a Rákóczy indulót játszta. Az éljenzés lecsillapultával *Vakarcs* községi bíró üdvözlte a képviselőt, ki rövidesen megköszönve a fogatást, a választók által kísérvé a község piac-terére ment. A nagy piac közepén felállított emelvényen *Kovács* Albert községi jegyző üdvözlés után felkérte a képviselőt beszámolójának megtartására. **Barabás** Béla szónoki hévvel ecsetelte az országos dolgokat. Beszédjét több ízben lelkesen megéljeneztek. A beszámoló után *Tóth* József református lelkész a választók bizalmáról biztosította a képviselőt. Este az ottani népkör hazának felavatását ünnepelték meg.

A képviselőház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, május 7.

Az elnök még negyed tizenegy után sem mutatkozott. A képviselők csoportokba verődve tárgyalták az Ugron-ügyét. Az Ugron-pártból csak Polónyi és Molnár Jenő jöttek el, a kik Rakovszky Istvánnal sugtak-bugtak valamit.

— Talán vissza akarják ültetni Ugront a delegációba? — találgatták a jobboldaliak.

— Kicsi ahhoz a néppárt — mondogatta Nyegre László.

Az ifju szívébe nyilallott e pajkos kaczag, a könnyelműen odavetett, könyörtelen szavak.

Eltávozott a városból. Ha csak el tudná feledni ezt a leányt, ezt az édes szép daemont. pedig lényéhez van fűzve minden szép reménye, minden gondolata. Ifju éveinek első ábrándjai, a költői hév, a tiszta nemes rajongás, minden becsvágya, mely őt nemeset, szépet alkotni sarkalta, minden reménye és vágyódása csak az ő személyében összpontosul. Hogy szereti, mily határtalan eszményi szent rajongással, hogy dolgozott, küzdött volna boldogulásáért és minden szép álma szétfoszlott, mint a köd, durván, kiméletlenül tépte el édes éveken át táplált illúzióit. Ő maga, ábrándjainak tárgya, az édes, de szívtelen leány.

Feledni, rövidke szó, mily könnyű ezt kimondani; és mily mérhetetlenül nehéz véghez vinni. Szakitani egy édes gondolattal, mely második énünké vált, lemondani arról, hogy a minek biztatása egyenlő boldogságunkkal, megtagadni önmagunkat, meghazudolni megölni lelket-szívet: a józan ész szavával azt mondani minden fájdalomra: „hazugság, léhaság, nem szabad!” Élve eltemetni az illúziót, elvonni a lélektől az édes éltető reményt, mely életfeltételünk; kaczagni, mikor a lelkünk fáj; — ez az feledni.

És lepergett egy év; egy hosszú, kinteljes nehéz esztendő. A poéta feledni vágyott. Egész nap dolgozott, édes-bus dalokban öntötte ki szíve keservét; este járta a bor, dal, cigány; a bor csak a testet tette bénává, lelkének csak újabb tápot nyújtott. Nem volt öntudatlan egy percig sem; azok az édes, szomorú nóták úgy elgyötörték, csak fokozták és nem enyhítették bánatát.

Fél 11-kor a terembe vonultak a képviselők. A terem közepén élénk feltűnést keltett egy kis csoport, a hol *Szell* Kálmán miniszterelnök tanácskozott Falk Miksával, Beksicscsel, Hegedüs Sándor miniszterrel és Rosenberg Gyulával.

— Mégis csak készül valami!

De bizony semmi sem történt. A miniszterelnök — mint később kiderült — csupán a delegáció elé kerülő ügyeket ismertette.

Az elnök végre 11 felé megnyitotta az ülést. A napirendet gyorsan elintézték és Munkácsy temetésére való tekintettel Pichler indítványára elhatározták, hogy csak csütörtökön tart ülést a Ház.

— Mégis csak örködik Pichler a hazára! — mondotta ismét Besseney.

Már az ülés régen véget ért, már eloszlottak a képviselők, csak Podmaniczky Frigyes báró ült rendithetetlenül a helyén.

— Hát mi lesz a jegyzőkönyvvel? — kérdezte végre a jegyzőtől, a ki szolgálmasan dolgozott az elnöki emelvényen.

— Már régen hitelesítettük, de ha parancsolod kegyelmes uram, még egyszer felolvasom.

— Nem, nem, azt nem kívánom és jókedvvel, mosolyogva, kitipeggett a teremből.

Részletes tudósításunk itt következik:

Elnök: Perczel Dezső.

A kormány részéről jelen vannak: Szell Kálmán miniszterelnök, Lukács László, Plósz Sándor, Hegedüs Sándor és Darányi Ignác miniszterek.

A mult ülés jegyzőkönyvét hitelesítik.

Elnök bejelenti, hogy Ugron János Székely-Udvarhelyen megválasztott képviselő benyújtotta mandátumát.

Következett a *napirend*.

A Ház *harmadszori* olvasásban is elfogadta a beruházási költségek fedezéséről szóló törvényjavaslatot.

A zárszámadásokról szóló jelentéseket tudomásul vették.

Elnök javasolja, hogy a Ház holnap a főrendiház ülése miatt ne tartson ülést, ellenben szerdán délelőtt 10 órakor a naptár és hírlapbélyeg eltörléséről szóló javaslatot tűzzék napirendre.

De ha lelke beteg volt, rohamosan hanyatlott testi ereje is.

Sápadt, meghajolt, kora vén férfi lett egy esztendő alatt a még alig 24 éves ifjuból, sápadt arcán mély, kék karikáktól körülvevett szemei, ziháló rövid lélekzete, testi, lelki fájdalom bélyegét nyomták reá.

Ugy fáj látni is őt. Mert egy év leforgása után visszatért. Es mit látott, és kit talált ott. Ünnepezt szépséget, kiért versengtek, léha, üreslelkű kaczer leányt, ki azt szerette, a ki legtovább ostromolta, és ki pótolta vajjon őt, — a poétát. Egy huszártiszt, egy magas, szűk, gyönyörű barna férfi; egy tipikus nőhódító, bátor és vakmerő, ki ellentállást és gátat nem ismert, egy modern Don Juan! A ki férfias szépségével elvakít, szellemének szípkázó erejével elkábit, merészségével és határtalan öntudatosságával bámulatot kelt.

Ezt szerette a leány, ez volt a torreador; ez uralta, ezt imádta és félte, zsarnoka volt, ki még tekintetét is korlátozta. És Carmen most szeretett először és utolszor szeretett életében komolyan, lelkének egész hevével.

A poéta látta ezt, de ő neki jobban ez sem fáj. Elgyötört lelkét betegbé ez sem tette. Persze, ő nem tudott olyan merészen, oly nyugodt mosolygó arccal szerelmet vallani, ő nem is tudta őt huszáros bravurjával csodálatba ejteni, merész huszár kalandjai elbeszélésével mulattatni! Ő nem tudott „ugy” szeretni; ő nem ismerte a szerelmet „modern mezben”! Ő poéta lelke szent rajongásával szeretett és eszményben szentséget látott. De ez az eszmény nem egy szent volt, ez Carmen volt, a kinek zsar-

Munkácsy temetése.

Thaly Kálmán: Munkácsynak szerdán végbemenendő temetésére való tekintettel arra kéri a Házat, hogy aznap csak 12 vagy 1 óráig tartson ülést a Ház.

Szell Kálmán miniszterelnök: Ha a napirendre tűzött javaslatok sürgősek nem volnának, úgy szerdán egyáltalán nem tartana ülést így tehát csak arra kéri a Házat, hogy szerdán fél 1 órakor rekesszék be az ülést.

Pichler Győző: Munkácsy nagy érdemeire való tekintettel, a hazának szerzett dicsősége folytán arra kéri a miniszterelnököt, hogy szólna hozzá, hogy szerdán egyáltalán ne tartson ülést a Ház.

Szell Kálmán miniszterelnök: Nincs ellenvetésem. (Helyeslés.)

Az elnök tehát a legközelebbi ülést csütörtökre tűzi ki.

A mai ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után elnök az ülést berekesztette.

A transzváli háború.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, május 7.

Állítólag bur forrásból jön az a szenzációs távirat, a melyet Londonból közvetítettek tovább, hogy *Mafekinget az angolok felszabadították* s Renner bur vezér 3000 emberével megadta magát.

Bajos ellenőrizni a távirat szavahihe-tőségét, de ha igaz, a mit tartalmaz, akkor a burokat *Cronje* megadásához hasonló vereség érte Mafekingnél. A hir Brüsszelben a transzváli követségnél nagy izgatottságot keltett, bizonyosat azonban ott sem tudnak.

Távirataink a következőket jelentik:

London, május 7.

A Reuter-ügynökség jelenti Thabanehuból 5-ikt kelettel: *Rundle hadosztala* üdöztetve és elérte a burokat. Heves ágyuzás után a burok kénytelenek voltak visszavonulni arról a kopjéről, amelyet előbb elfoglaltak.

London, május 7.

A Reuter-ügynökség jelenti Vetriverből: *Polecarow hadosztalya* érintkezésbe-

nok szerelem kell, mely őt lebilincselje, fogva tartsa, mindvégig szerelem, mely őt uralja, melyet imádjon és rettegjen! — Ő Carmen volt.

Néhány hét mulva gyászkeretes lap érkezett Lusanából. Szegény kis poéta, ő kiszenvedett! Szerelme nagyobb volt, fájdalma gyötrőbb volt, mint lelkijére.

A fájdalom, kétségbeesés elemésztette élet-erejét; a megfeszített munka, a minden áron feledni vágyó lélek átvirasztott nyugtalan éjszakái ezt eredményezték. Meghozták neki azt, a mi után hiába vágyott, a mit a redakcióba, foliánsok közzé temetkezve; vagy a kártya asztal mellett, vagy a bor, zaj, vigalom, zene hangjánál hiába keresett!

Meghozták elgyötört lelkének, fáradt testének, beteg szívének az áhitott üdvöt, az áhitott nyugalmat, az örök feledést.

Szegény kis poéta! Mikor sirodra dobták az utolsó göröngyöt, mikor utolszor huzzák a nótát: a te kedves nótát: hogy:

Könnýű lesz lent megpihenni;
Odalent már nem fáj — semmi.

Akkor, Carmen két könyecseppet törölt ki a szeméből; azt mondta: „Szegény fiu”!

De én azt mondom: kegyes volt a sors, mert eszményed képét oltárképként engedte veled sirba szállani! Ma, ha ma látnád Carmen, a kit imádtál, a kiért meghaltál! A felesége lett a huszártisztnek, — hanem inkább halt volna meg úgy, a mint élt! Ugy, mint Carmen!

jutott az ellenséggel, amely a községet és a folyót megszállva tartotta. Délután egy órakor az ellenség hat ágyut állított föl. Erre heves ágyuharcz keletkezett, amelynek kezdetén az ellenség még több ágyut állított föl jobb szárnyunk ellen, míg a mi részünkön két tábori üteg négy hajóágyuval és két ostromágyuval erősített meg.

Az angolok két bur ágyut elnémitottak, de az est beálltaig még eldördült néhány lövés. Időközben Hutton tábornok kiküldetett, hogy a folyón fölfelé kissé tovább keletre átkeljen egy gázlón, amelyet az ellenség két tábori ágyuval, egy Maxim-ágyuval és egy taraczkkal védett.

Az ellenség egy ideig a Maxim-ágyuval pásztázta az angol tűzvonalat, de az angol Maxim-ágyuk és taraczkok előrenyomultak és elkergették a folyó mellől az ellenséget, amely hátrálás közben borzasztó tűzbe került. Később az összes angol csapatok átkeltek a folyón és jobb szárnyát fenyegették az ellenségnek, a mely körülbelül ugyanakkor kaphatta azt a hirt, hogy Hamilton tábornok bevette Vynburgot. Ma reggel kiderült, hogy a bur sereg az éj folyamán elmenekült. Hutton egy Maxim-ágyut vett el és 12 burt ejtett fogságba.

London, május 7.

Warrentonból jelenti egy tegnapi föladott távirat:

Barton tábornok tegnap kemény harczt vívott, a mely délelőtt 9 órától délután 4 óráig tartott. A gyalogság több ízben az ellenség közvetlen közelébe ért. A burok csak akkor vonultak vissza, mikor már majdnem el voltak vágva. Az angolok vesztesége 5 halott és 25 sebesült volt. A burok 3 halottat hagytak a csatatéren. Az angolok sok burt fogtak el. Ma innen erős demonstrációt jelentettek, a melylyel meg akarták akadályozni, hogy az ellenség segítséget kapjon.

A „Daily Express” azt jelenti Warrentonból, hogy Bartonnal tegnap 4000 bur állott szemben.

Pretória, május 7.

A Volksraad holnap ül össze. Igen fontos ülést várnak. A Band-lőszergyár, osztrák olasz és görög munkásokkal újra megkezdte a munkát. A gyárat rendőrcsapatok őrzik. A kiutastást azokra a nem angolokra is alkalmazzák, a kiket a kormány ellenségeinek ismernek.

London, május 7.

A Reuter-ügynökségnek azt jelenti Vetrivertől, hogy Hutton csapatainak őrjárata az éjjel Smaldeen mellett levegőbe röpítette a vasutat.

London, május 7.

A Daily Mailnak jelenti Laurenc-Marquezból:

Az angolok felszabadították Mafekinget. Renner bur parancsnok megadta magát 3000 emberével.

Brüsszel, május 7.

Pretóriából táviratozzák, hogy a johannisburgi fegyvergyár felrobbanása sokkal nagyobb pusztításokat végezett és nagyobb károkat okozott, mint gondolták. Eddig 105 halottat találtak és 150 sebesültet, 17 ház összeomlott.

Kőművessztrájk Nagyváradon.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, május 7.

Az építő-ipar általános válságát Nagyváradon még külön helyi válság is tetézte: a legnagyobb építő-vállalkozó cégek összes kőműves és ács munkásai beszüntették a munkát és sztrájkolnak. Letették a malteres kanalat, a mérővevesszót és a szekerczét, mert nem teljesítették a munkaidőre és a munkabérré vonatkozó kívánásaikat.

A helyzet válságos Nagyváradon, mert a legnagyobb középépületek építése maradt most felében abba, s a vállalkozók, bár azonnal táviratilag keresték meg a szomszéd városok építőmunkásait, hogy szerződtessék, nem kapnak munkásokat. A vidék összes városaiban szolidárisak a kőműves és ács munkások, s nem vállalkoznak a váradiak helyettesítésére.

A sztrájk a nagyvárad *Rimanóczy*, valamint a *Rendes* és *Guttman* építő-vállalkozó cégeknél tört ki. A munkások tegnap közös értekezletet tartottak és pontokba foglalták követeléseiket. Ezek közt a legfontosabb az az elhatározásuk, hogy nem állanak addig munkába, míg a munkaidőt megfelelően nem redukálják és a munkabért annyira nem emelik, hogy az óránként legalább 16—22 krt tegyen ki.

Ezeket a követeléseket tudatták ma reggel a vállalkozó cégekkel, azonban úgy *Rimanóczy*, mint *Rendes* és *Guttman* megtagadták kívánásaik teljesítését. Erre 200 munkás egyszerre kivonult a Rédey-kertbe s ott együtt várják az alkudozás megkezdését.

A félbemaradt építkezéseknél üresen maradnak az állványok a nézőre; egyetlen egy munkás sem akadt egész Nagyváradon, a ki a sztrájkoló helyébe lépett volna. *Bulyovszky* polgármester a rendőrfőkapitánnyal és a vállalkozócégekkel együtt azonnal megkezdte a békítési kísérleteket, de egyelőre eredmény nélkül. A rendőrség készenlétben van, de dolga nem akad, mert a sztrájkoló a legnagyobb rendben maradnak.

A budapesti pártvezetőség táviratilag küldött a sztrájkolóknak pénzségélyt, s így egyelőre jó kedvvel várakoznak és remélik, hogy elég erejük lesz arra, hogy a harcban győztesek legyenek. Legtöbb reménységük abban van, hogy máshonnan megállapodásik értelmében munkás nem jön helyükbe dolgozni, a félbemaradt építkezések pedig, mint pl. az új itélőtáblai palota, ha idején el nem készülnek, drága kőtérébe kerülnek a vállalkozóknak, s így azok nem fognak soká makacskodni, hanem kénytelenek lesznek megadni a kívánt béremelést.

Házbér elől a halálba.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, május 7.

Nem régen történt, hogy az újságok két megrendítő családi drámáról számoltak be. A házbér volt az indító oka a két drámának, a házbér, melyet a családirtó öngyilkosok nem tudtak pontos időre fizetni. Házbér-dráma a legújabb is, mely ma reggel óta foglalkoztatja a budapesti rendőrséget.

Mayer Ármin, bácskulai születésű, 38 éves beton-vállalkozó néhány hónap óta mind sulyosabban érezte az építő-ipar válságát. Nem tudott munkát kapni. Naphosszat szaladgált az építőmesterekhez, vállalkozókhoz, könyörüljenek rajta valami kis betonmunkával, elvállal mindent olyan olcsón, a hogyan senki más nem csinálja meg — de hiába. A vállalkozók

és építőmesterek most a maguk nagy bajaival vannak elfoglalva, se előleget, se munkát nem tudtak adni.

Mayer Ármin a Csengery-utca 84. szám III. em. 18. a. alatt egy kétszobás lakásban lakott nejével és öt gyermekével. A lovag utca 15. számú házban egy pincerészletet birt bérben. Ez volt a raktára, mely már hónapok óta kongott az ürességtől.

Mayerék nyomorba jutottak. Néhány hét óta már nem akadt szatócs a környéken, aki hitelezett volna nekik. Minden reménységük abban állott, hogy Mayernek végre is sikerülni fog egy kétes adósától behajtani azt a 100 forintot, melylyel az már két év óta tartozott. Folytonosan a nyakára járt ennek az embernek, az biztatta, hitegette, de egy forintot se törlesztett. Így szakadt Mayerék nyakába a májusi fertály. Nemcsak, hogy házbért nem tudtak fizetni, még kenyérre is alig-alig jutott. A szegények szivszorongva várták, mikor teszi ki őket a lakásból a háziur.

Mayer, aki bánatában az utóbbi napokban ivásnak adta magát, nem akarta bevárni ezt az időt. Szombat reggel óta eltűnt hazulról. Családjá tegnap kétségbeesetten kereste mindenfelé. Végre ma reggel megtalálták — a holttestét.

Mayer Ármin a lovag-utca 15. szám alatt bérelt pinceraktárában felakasztotta magát. Mikor ma hajnalban megtalálták, már egészen el volt torzulva a teste. Zsebében egy levelezőlapot találtak, a melyen e sorok állottak:

— Ne bonczoljanak föl, mert szabad akaratomból tettem, tovább e sanyaru életet nem vihetem. Tartoznak és nem fizetnek. Bocssáának meg.

Mayer.

Csengery-u. 86.

Czimzés nincs a levelező-lapon.

Tegnap korán reggel látta őt a pinczébe menni a házmestere. Bizonyára már akkor követte el az öngyilkosságot.

A család kétségbeesése lirhatatlan. A holttestet a törvényszéki boncztani intézetbe vitték.

Szerencsétlenül járt főúr.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, május 7.

Végzetes szerencsétlenségnek esett áldozatul báró *Jósika* Miklós, a magyar főúri világ egyik kiváló tagja.

Május elsején este 11 óra tájban a kávéházból tért haza Kerepesi-ut 6. szám alatt levő lakására és nyugalomra akart térni. Az ágya mellett levő éjjeli szekrényen álló gyertya világánál vetkőzött le és éppen az ágyba fektült, a mikor hálóingével leütötte a gyertyát.

Az égő gyertya lángra lobbantotta a 76 éves főúr hálóingét és az ágyneműt. A berohanó házbéliek gyorsan elfojtották a lángokat, de akkor már az agg báró egész testén sulyos égési sebeket szenvedett.

Három napig a lakásán ápolták, de e hó 4-én már oly aggasztó volt állapota, hogy családja a Városligeti fasorban levő *Herczel*-féle szanatóriumba vitte, a hol azonban már a következő napon meghalt.

A szerencsétlenül járt főúr báró *Jósika* Miklósnak, a nagy nevű regényírónak legidősebb fia volt és mint nyugalmazott huszárkapitány szerény anyagi viszonyok között, kegydíjből élt.

Holttestét a rendőrség, a mely megindította a nyomozást, a törvényszéki orvostani intézetbe szállíttatta.

SZINHÁZ ÉS IRODALOM.

(*) Az „Uránia“, mint a tudományok s a művészetek népszerűsítése céljából alakult „Uránia magyar tudományos egyesület Közlönye“ megkedveltetni igyekezik a nagy közönséggel a közművelődés minden ágazatát felölelő ismereteket, a miket tartalomra nézve lehetőleg könnyed alakban fogcikkei értelmében olvasóival közölni. Az „Uránia“-t az „Uránia magyar tudományos egyesület“ tagjai — mint a tagsági kedvezmények egyikét — külön díjazása nélkül kapják; nem egyesületi tagoknak az „Uránia“ ára egész évre 8 korona. (Egy füzet ára 50 fillér.) Az előfizetéseket Hornyánszky Viktor könyvkiadó-hivatalához (Budapest, V., Akadémia utca 4.) intézendők.

A király Berlinben.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, május 7.

Tegnap este elutazott királyunk Berlinből s ezzel lezáródtak azok a nagyjelentőségű ünnepnapok, a melyeknek most egyelőre csak a fényessége volt látható, de hosszabb-rövidebb idő múltán politikai nagy jelentősége is közismertté fog válni.

A vasárnapi napnak eseményein a trónörökös herceg nagykorúsítási ünnepélye dominált. Este fényes kivilágítás volt, a melyet a király Vilmos császárral együtt kocsin tekintett meg. A vasárnapi munkaszünet folytán az egész város az utcákon volt s az uralkodók rendkívül meleg tüntetések központjai voltak.

Ma délben egy óra husz perczkor a király már Bécsben volt és 11-én Budapestre fog jönni.

Távirataink az utolsó berlini napokról a következők:

A nagykorúsítási ünnepély.

A kastélyon ma is az osztrák és a német lobogó lengett. Az udvaron a testőr-vertesek zenekara játszott, az első testőrezred első százada pedig zászlóval és zenekarral vonult be. Kevéssel 11 óra előtt harangzugás jelezte, hogy megkezdődött az ünnepi istentisztelet a kastély kápolnájában, ahol azalatt összegyűltek a meghívott előkelőségek. Az oltárnál a papság foglalt helyet. Oldalt az első gárdaezred zászlóvivője állott az első zászlóalj dicsőséges, régi zászlajával, mellette két katonatiszt, balra e testőrezred első százada lábhoz vett fegyverrel. Az oltártól balra a diplomáciai testület tagjai *Lanza* és *Szögyény-Marich* nagykövetekkel az élükön, az idegen uralkodók rendkívüli képviselői, a szövetségtanács tagjai, a külföldi katonatisztek és az idegen és német ezredek küldöttségei. Az oltárral szemben a fekete-sas rend lovagai ültek, köztük *Goluchowski* gróf osztrák-magyar külügyminiszter, a tábornokok és tengernagyok, a miniszterek, a főurak, a fejedelmi személyek kíséretei. Valamennyi udvari méltóság szertartásos fölvonulása és az egyházi kar éneke mellett megérkeztek az uralkodó és a többi fejedelmi személyek kíséretei. *Ferencz József* király a császárnét, *Vilmos* császár a badeni nagyhercegnét vezette be.

Az ének után *Dryander* udvari lelkész a császár által kijelölt következő bibliai mondásról beszélt: „Erősödjél meg és légy ember. És őrizd meg a te Uradnak Istenednek őrizetét, hogy az utjain jársz, hogy előmeneted legyen mindenekben amelyeket cselekedendesz és mindenütt, valamire fordulandasz.

— Napjainkban mondotta egyebek között — szükség van férfiakra és olyan uralkodókra, akik férfiak. A verőfényes gyermekkor napjai után a hullámok fogják körülzajongani a trónörökös élete hajóját. Szerencsés utat kívánunk neki. Tartsa meg a trónörökös a fogadalmat,

(amelyet a bérmláskor tett): Nem szégyenlem a Krisztus evangéliumát.“

Gondoljon végül a nagy választófejedelem jelszavára: *Pro Deo et pro populo*. Így esküdjék hűséget a régi porosz zászlónak.

Most az eskütétel következett. *Plettenberg* az első testőrezred ezredese az oltár elé lépett első zászlóaljának zászlajával és meghajtotta a zászlót. Mellette állottak *Boeck* és *Pollach*, *Kassel* és *Moltke* tábornokok. Miután a császár is előlépett, a trónörökös esküire emelte keztyűtlen jobbát, balkezét pedig a zászlóra tette. A főhadsegéd előmondta a zászlóesküt, amelyet a trónörökös fenhangon mondott utána. Azután a császár kezét szoritott a trónörökössel, kétszer arcon csókolta, míg a trónörökös kezét csókolt atyjának. A zenekar rázendített *Naslau* Vilmos dalára, a *Lustgarten*ben pedig diszlövések dördültek el. A felségek erre fölálltak, az egész gyülekezet követte őket és a néhány lépcsővel feljebb levő ugynevezett fehér terembe vonultak. Ez volt a színhelye az üdvözléseknek. A fejedelmi személyiségek gratuláltak, azután eltávoztak. Legelőször a mi királyunk, azután a szász király. A Felségek, a trónörökössel a közepén, egy emelvényen foglaltak helyet. Szemben a legfőbb udvari méltóságok álltak sorfalat, majdnem az egész terem hosszában. Mögöttük a néhány száz főnyi, 16—20 éves fiatalemberekből álló apródsereg állott, a mely a porosz nemesség virágából került ki. Az apródok *Nagy Lajos* korabeli rokokójelmezt viseltek. A testőrségnek egy osztálya szintén helyet foglalt a teremben. Most megkezdődött a felvonulás, amely abból állott, hogy az udvarképes személyek, körülbelül hat-nyolczszázan, meghajoltak a felségek, a császárné és a trónörökös előtt mit a Felségek kegyes fejbólintással köszöntek meg.

Reggeli a nagykövetnél.

A nagykorúsítás ünnepének befejezése után, a király délután kettőfél órakor megjelent az osztrák-magyar nagykövetségen adott reggelin. A nagykövetség termeit erre az alkalomra fényesen földiszitették. Az előcsarnokban egy arany érem, egy féldombormű, továbbá *Vilmos* császár és *Ferencz József* király márványmellszobra, mindmegannyi *Járay* szobrász műve, volt kiállítva. A lépcső alján a királyt *Szögyény-Marich* László nagykövet és neje fogadta. A király karját nyújtotta a ház urnőjének, úgy kísérté fel a lépcsőn.

A reggeli alatt az asztalfőn *Ferencz József* király ült. Reggeli után a király az osztrák és a magyar kolonia tagjait fogadta, s velük hosszabban beszélgetett.

A fogadás után a király ismét megjelent a szalonban és több mint egy óra hosszat a legélénkebben részt vett a társalgásban, miközben a nagykövet nejével ismételtén beszélgetésbe bocsátkozott, ennek leányait *Ilonát* és *Mariskát* pedig megszólítással tüntette ki. Ismételtén kifejezte örömét a fényes és szíves berlini fogadáson, melyen a lakosság minden rétege a rokonszenv élénk jeleivel részt vett. Csak egy óra után hagyta el a király a palotát, miután több mint két óráig tartózkodott a nagykövet vendégszerető házában. A palota előtt óriási embertömeg gyülekezett össze és élénk ovációkban részesítette az uralkodót.

Vilmos császár ebédje.

Este hat órakor *Vilmos* császár a királyi kastély fehér termében diszebédet adott. Királyunk a császárnét vezette asztalhoz, *Vilmos* császár maga lépett be.

A diszebédén *Vilmos* császár a vendégek üdvözlése után a következőket mondotta:

A mélyen megindult atyai szív szől Önökhöz ebben a pillanatban és legbensőbb hálával eltelve arra kéri Önöket, fogadják Önök vagy szuverénjeik legszivesebb köszönetemet azért, hogy idejöttek megünnepelni velünk ezt az ünnepet.

Felségek megjelenése és annyi rokon kiküldése az európai szuverének részéről, elsőrendű világtörténelmi momentumot teremtett egy egyszerű családi ünnepből. Nem merem ezt a hódolatot mint nekem szólót tekinteni, ámde azt hiszem, azt következtethetem belőle, hogy ezzel a közös ünnepel ma Európa valamennyi állama elismeri velünk, hogy a német birodalom és Poroszország ama politika következtében, a melyet követtünk, mindenkiel békekességben és barátságban élhet.

De szeretném benne a jövőre nézve is azoknak a közös kapcsoknak a kifejezését látni, a melyek Európa valamennyi uralkodóházát összefűzik s a melyek ugyanazon az alapon nyugosznak, a melyen a mi házuk felépült: a hagyományon. Miben áll ez, már elmondatott ma a templomban: a népért és hazáért való buzgó, komoly munkában, a fokozatos építésben, az uralkodó és a nép örömeinek és bajának közös elviselésében, és ennek elődeim vetették meg alapját az Isten által kijelölt feladataik tudatában. Az Isten rendelte feladatnak ez a tudata ép úgy hatja át az uralkodók és fejedelmek mindegyikét, mint bennünket.

Poharamat a felségek egészségére, a szuverének, valamint valamennyi ma itt lévő drága rokon egészségére emelem, azzal a kívánsággal, hogy nekik is meg legyen munkájokban, kinek-kinek a maga része szerint, az az elégtételük, hogy érzik, hogy népük és hazájuk hálás irántuk munkájukért, mint irántam az enyém. Az itt jelenlevő és képviselt szuverének és fejedelmek egészségére üritem poharamat.

Erre *Ferencz József* király így válaszolt:

A midőn poharamat kedves keresztfiam, a trónörökös egészségére emelem, a ki ma lépi át a nagykorúság küszöbét, mindenekelőtt szükségét érzem annak, hogy nekem kedves szüleinek ezen az örömnepben legbensőbb szerencsekívánataimat fejezzem ki.

Maradjon meg a szülei szeretet még sokáig a nemes herceg számára. Erje el azt, hogy ifju erejének csirái szerencsésen kifejlődnek s komoly munkában de friss bátorsággal és Istenbe vetett bizalommal képezze ki magát arra a magas és nehéz hivatásra, a mely reá vár.

Nagyon örülök, hogy a nyilvános életbe való belépésekor itt üdvözölhetem. Szerencsés előjelet látok ebben arra, hogy az elődök egyetértése és hűsége tovább fog élni a jövő nemzedékekben.

Isten áldja és óvja a trónörököst.

A felségek első sorban cerclet tartottak a képtárban. A *Lustgarten*ben nyíló ablakok nyitva voltak és a felségek onnan nézték a nagyszerű kivilágítást.

Később *Ferencz József* király *Vilmos* császárral kikocsizott a városba, hogy megnézzék a kivilágítást. O felsége több izben bámulatát fejezte ki a nagyszerű kivilágításon, a mely különösen az *Unter der Linden*en páratlan volt. Kevéssel 10 óra előtt a felségek megjelentek pályaudvaron, a hol számos udvari méltóság, továbbá *Kopp* biboros és a Berlinben időző összes német hercegek várták, az utóbbiak osztrák-magyar ezredeik egyonruhájában. A

király odalépett *Szögyény-Marich* László nagykövethez és feleségéhez és köszönetet mondott nekik a szép fogadásért, a melyben részítették, valamint szeretetreméltó fáradozásukért.

Nagykövetek a királynál.

Ferencz József király tegnap délután egyenkint magánkijelölésén fogadta a Berlinben akkreditált összes nagyköveteket. A követek testületileg jelent meg és *Szögyény-Marich*. László osztrák-magyar nagykövet mutatta be őket a királynak.

A szövetségtanács tagjai Hohenlohe herceg birodalmi kancellár vezetése alatt tiszteltet a királynál, a ki nagyrészükkel igen barátságosan beszélgetett.

A király elutazása.

Vasárnap este tíz órakor hagyta el királyunk Berlint. Távozásakor még egyszer imponzans módon nyilatkozott meg a lakosság rokonszenve. Annyi ember tolongott az utcán, a mennyi az előző napokon talán együttvéve sem, pedig a királylátogatás alatt állandóan valóságos tolongás volt mindenütt, a hol az uralkodók megjelentek.

A város gyönyörűen ki volt világítva. Igazi tündérut volt a császári palotától a potsdami pályaudvarig. A brandenburgi kaput fényoszlopok világították meg, a birodalmi gyűlés épülete bengáli fényvel volt kivilágítva. A francia és az orosz nagykövetség palotája épp úgy volt illuminálva, mint a bevonulás napján; a potsdami pályaudvar szintén bengáli fényvel volt kivilágítva. Az idő is kedvezett; remek májusi este volt, az ég sötétkék holtjáról szikráztatta aranyos csillagait.

Fél tíz órakor indult el Ő Felsege nyitott négyfogatu kocsin Vilmos császár kíséretében. Utánuk több kocsin a kíséret hajtatott. Este tíz órakor indult az udvari vonat Bécs felé. A két uralkodó bucsuzása rendkívül szíves volt. Megölték s háromszor megcsókolták egymást. A kíséret és a pályaudvaron helyet kapott nagy közönség lelkes hoch és hurrah kiáltásokkal kísérte a lassan elindult vonatot, a melyen *Ferencz József* király kíséretével távozott.

Kitüntetések.

Vilmos császár tegnap *Fürstemberg* hercegnek a fekete sas rendet adományozta, *Wedersee* gróft pedig tábornagyává nevezte ki, — *Beck* báró, tábornagynak, a vezérkar főnökének márványból faragott mellszobrát ajándékozta a császár.

A német császár Bécsben.

A *Neue Freie Presse* úgy értesül, hogy Vilmos császár *junius végén vagy julius elején* Bécsben visszaadja királyunknak mostani látogatását.

Az olasz trónörökös missziója.

Rómából jelentik, hogy az olasz trónörökös berlini megjelenése nem volt pusztán udvariassági látogatás, hanem fontos diplomáciai háttérrel volt. Olaszország és Ausztria-Magyarország közt ugyanis állítólag egy titkos szerződés van Albaniára nézve, a mely szerint azt egyik hatalom sem annektálhatja, hanem mindketten megvédik a statusquot. Ehhez a szerződéshez most a német császár is hozzájárult, — ez volt a berlini ut célja; legalább Rómában így vélik tudni.

SPORT.

+ Sportlap Aradon. *Magyar Sportélet* címen május 10-én a sport minden ágát felölelő havonként háromszor megjelenő lap első száma lát napvilágot Aradon. Szerkesztői: *Losonczy* Zoltán és *Kormos* Sándor, belső munkatárs

Faragó Rezső. A lap, mely első sorban Aradváros és a vidék sportvilágának hü közlönye, a mely amellet az ország és a külföld eseményeit is számon tartja, nagy terjedelemben fog megjelenni. A szerkesztésnél kiváló gond lesz arra, hogy ne a sportlapok nagy részének száraz sablonja után induljanak, hanem élénk, sportirodalmi közleményekkel tegyék változatosabbá a szakdolgozok mellett a lapot. Programukba felveszik a szerkesztők mindazt, a mi a sportélet fejlesztésére üdvös és hasznos s azon munkálnak, hogy Aradváros, számos sportegylete révén öt megillető vidéki vezető központtá váljék. Így elősegíteni fogják az állandó sporttelep megvalósítását, a klubok és egyesek nemcsak irányu törekvéseit a sport terén. A Magyar Sportéletet ezideig hivatalos lapjukul választották: Az Aradi Athletikai Club, — Arad-Hegyvidéki Turista Egyesület, — Aradi Kerékpár-Club, — Aradi Korcsolyázó Egylet, — Meteor Kerékpár-Club, — Aradi Polgári Lövészegylet, — Aradi Tornaegylet, — Hungaria Aradi Kerékpár-Club. Munkatársainak névsora — bele nem számítva a vidéki tudósítókat — ez:

Aussterweil László dr., Bayer Róbert, Benedek Árpád, Beliczay Tamás (Budapest), Czédly Károly dr., Kintzig-Kopár Ferencz (B.-Csaba), Koller János, Králitz Lajos, Lészay Ottó (Budapest), Losonczy Géza (Budapest), Máday Mátyás, Matusik Márton, Maurer Mihály, Nagy Sándor, Persa Péter, Stauber József, Schmidt János dr., Speidl Zoltán (Budapest), Steiner József, Sugár Jenő dr., Szöllösi Zsigmond dr., Tóth Béla, Tóth Lajos (Budapest), Vannay Gyula, Vass Géza, Vangyel Géza (N.-Kikinda), Zima Tibor.

A lap előfizetési ára egész évre 8 korona, negyedévre 2 korona. Előfizetési pénzek Arad, Petőfi-utca 10., a Magyar Sportélet szerkesztőségébe küldendők.

+ Turisták kirándulása. Az arad-hegyvidéki turista egyesület tegnap, vasárnap tartotta első nagyszabású kirándulását a hegyaljára. Délben indultak el Aradról s délután *Péterffy* Antal gyoroki kolnájának voltak szívesen látott vendégei, hol vig mulatozással töltötték el az időt egész estig, amikor a lelkes kis csapat visszaindult Aradra. Elhatározták egyben, hogy május 19-én *Czárán* birtokos meghívására Menyházára rándulnak ki. A kirándulásban *Tedeschi* Viktor elnök vezetése alatt résztvettek: Fischer Antal, Bogsán Károly, dr. Austerweil László, Maurer Mihály, Laboda Ferencz, Laboda Lajos, Hady Antal, Isztray Géza, Szilárd Győző, Deniflee Ferencz, Kádas Antal, Pareán János, dr. Schmidt János, Máday Mátyás, Gregus Ágoston, Szilágyi György, Péterffy Ákos, Morelli József, id. Schmidt János.

Egy komp veszélyben.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

M.-Pécska, május 7.

Könnyen végzetessé válhatott volna az a szerencsétlenség, mely tegnap délután öt óra tájban M.-Pécskánál a Maroson átvezető komppal történt. Az országos vásár alkalmából nagy volt a forgalom két nap óta a révjárásnál. Dacára a magas vizállásnak, egész napon át szakadatlanul közlekedett a komp, százával szállítván az embereket egyik partról a másikra.

Délután 5 óra után, midőn a vidékiek erősen özönlöttek hazafelé, a komppa négy kocsi s mintegy száz ember szállt be, hogy Pécskáról a bánáti részre átmenjen. A magas s rendkívül heves vízár s ebesen vitte a gyenge alkotású kompot átfelé; alig ért azonban az a Maros közepére, midőn az erősnek vélt drótkötél hirtelen kettépattant s az elszabadult kompot az ár óriási erővel csapta le.

A parton állók megdermedtek, ahogy látták a veszedelmet s hallották a kompon levők rémült kiáltásait s bár felismerték a veszedel-

met, melyben százak élete forgott, mit sem tehettek megmentésükre.

A véletlen azonban úgy akarta, hogy a parton két szegedi gabonaszállító hajó vesztegeljen. Ezeknek emberei gyorsan csolnakba ugrottak, utána eveztek a habok játékszerét képező kompnak, azt a magukkal vitt kötelekkel megkötötték s gyorsan visszavezve, a kötél segítségével nagy ügygyel-bajjal partra hozták a remegő utasokkal. A hirtelen érkezett segély nélkül elveszett volna mindannyi, mert a szakadékos, meredek partok miatt még a legjobb uszók sem lettek volna képesek megmenekülni.

Igazán hámulatos, — írja pécskai tudósítónk, — miként lehet ily élénk forgalmu közlekedési helynél a közbiztonsági intézkedéseket annyira figyelmen kívül hagyni s még csak arra sem fektetni súlyt, hogy azon a kompon legalább egy jó erős horgony legyen, melylyel hasonló esetben legalább horgonyt vethetnének. A kocsiközlekedés pár napra Pécska és a bánát között megszakadt.

Munkácsy Mihály a ravatalon.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, május 7.

Munkácsy Mihály, a nemzet nagy halottja, az éjszaka óta ravatalon fekszik a városligeti műcsarnok körtermében, a honnan a gyász idejére a szobrokat eltávolították.

A terem gyászpompával ékes. Hatalmas oszlopait és falmezőit fekete posztó fűdi. Közepén áll a lépcsőzetes ravatal, a melyet disznóvénnyek, gyertyák és kandelláberek öveznek. A háttérben fekete alapon óriási fehér kereszt látszik. A ravatalon van a koporsó, rajta mindössze egy gyászfátyolos bokréta s babér és pálmalevelekből font koszoru, felirat nélküli lilaszínű szalaggal, melyet ma délelőtt *Munkácsy* né tett férje koporsójára.

A ravatal körül fekszenek az Endenichből, Kölnből, Bonnból és Düsseldorfból érkezett virágok és koszorúk. Ezek közt hatalmas babérszörű „Kunstverein Malkasten Düsseldorf“ felirással. Koszort tettek ma a ravatra *Munkácsy* Emil és családja — Felejthetetlen öcscsének „Zichy Jenő gróf a halhatatlan művészek és igaz barátok“, az „Országos képtár“ és a mester „hü szolgazemélyzete.“

A ravatal körül ma még a temetést rendező *Entreprise* házitisztjei állottak diszjorsóget s felváltva ott őrködtek a művészek egyesületek tagjai. Mivel a műcsarnok előtt a szimbolikus ravatal, melyet művészek csinálnak, nem készült el s mert a műcsarnok belső termeit is egészen át kellett alakítani, a nagy közönség számára ma délután nem nyitatták meg a ravatalos termet. A ravatal csak holnap, kedden reggel 9 órától fogva tekinthető meg.

Ma a ravatalos teremben megjelent *Munkácsy* Mihályné, *Munkácsy* Emil, *Dirner* Gusztáv és a család több tagja.

A műcsarnok titkári hivatalában permanenciában van a rendezőbizottság, melynél eddig részvételre jelentkeztek: Népművelők budapesti egyesülete 200 taggal, Orsz. Nőképző-Egyesület 100 taggal, Párisi Magyar Egylet 8 taggal, Biharmegyei kör 150 taggal, Lipótvárosi kaszinó 15 taggal, Orsz. Képtár 6 taggal, Orsz. Mintarajziskola és rajztanárképző 150 taggal, Főv. szobafestő, mázoló stb. segédek-egylete 80 taggal.

A gyászszertartást *Desseffy* Sándor csanádi püspök végzi fényes papi segédlettel. Mint diakonus infulánsok *Várady* Árpád dr. miniszteri tanácsos és *Stieber* Vincze apát plébános asszisztálnak.

Munkácsy temetése alkalmából a budapesti önkényes mentő-egyesület igazgatósága intézkedett, hogy a nagy tömegre való tekintettel az előforduló baleseteket illetőleg mozgó őrség álljon rendelkezésre. Az igazgatóság értesítése szerint mozgóőrségek lesznek a műcsarnokban, a Népszínházban s a kerepesi-úti temető igazgatósági épületében. Mind a három helyen 5—5 mentő, s egy orvos tart ügyeletet egy-egy mentőkocsival. Ha esetleg valamely véletlen baleset fordulnék elő, az őrség nyomban kéznél van bárki számára teljesen díjtalanul.

Wlassics Gyula miniszter ma megjelent a Műcsarnokban felállított ravatalnál és két koszorut helyeztetett arra. Egyet a kormány, egyet a kultuszminiszterium nevében. A kormányén gyászfátyollal borított nemzeti színű szalag van, a miniszterén fekete.

A Munkácsy-szoborra a gyűjtés folyik; ed-6520 korona gyűlt be.

Van der Crane híres angol festő ma Wlassics miniszterhez részvétlívratot küldött. A bécsi képzőművészeti egyesület is kifejezte ma részvétét.

Az utolsó magyar ember, a ki Munkácsyt még életben látta, Benczur Gyula, a kiváló festőművész és neje volt. Benczur külföldi tanulmány útját felhasználta arra, hogy meglátogassa Munkácsyt, a kihez régi benső barátság kötötte, az endenichi gyógyító-intézetben.

Tegnap érkezett Benczur haza utjáról, s a következőket mondotta el erről az utolsó találkozásról:

Négy hete most, hogy feleségemmel Kölnből Endenichbe utaztam. Alig akartak bebo-csájtani Munkácsyhoz, azt mondták, hogy nem ismer fel már senkit.

Mikor a szobájába léptünk, karos székében ült háttal az ablaknak. Egyáltalában mindig hátra szeretett ülni a világosságnak. Nagyon komor volt. Az ő bus Miltonját juttatta így eszembe. Mikor közelebb léptünk, hirtelen megfordult, felugrott, s kétszer is elkiáltotta:

— Ah B!

Felismert, de ennél a B. betűnél többet nem tudott kimondani a nevemből. — Egyre nevetett. A könyvem majd kicsordult, a hogy ezt a nevető arcot néztem. Feleségem ibolyabokrétát nyújtott neki. Mohón kapott utána, megszagolta, azután az asztalra tette. Egyszerre elszomorodott a tekintete, azután hirtelen ismét nevetni kezdett, avval az üres, kongó nevetéssel, a mely mintha az elveszett lelket siratná.

Néhány percz múlva távoztunk. Az orvos azt mondja, hogy rég nem volt már ennyi ideig öntudatnál, mint akkor.

Az első aradi gyártelep elárverezése.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 7.

Érdekes árverés folyt le ma délután 3 órakor Bonts Döme dr. királyi közjegyző hivatalában. Az első aradi gyártelep három gyárat, összes berendezését és egyéb épületeit ütötték dobra.

A gyártelep, mint tudjuk, szeszkontingensét eladta egyik temesvári gyárnak s most üzemével teljesen felhagy. Azért vált szükségessé a gyártelep eladása, hogy a likvidálás könnyebben lebonyolítható legyen. Csak egy árverelő volt: Herzl Bernát, a gyártelep volt igazgatója és egyik társtulajdonosa, aki a gyárat kikiáltási áron meg is vette.

Az összes vételár száznolczvanezer korona. A Béla-téren fekvő, üzemen kívül helyezett

szeszgyár melléképületekkel, összes tartozékokkal és telekkel hetvenkétezerhatszáznegyven koronára lett felbecsülve, a Sége külvárosi pécskai uton fekvő s a folyó évi május hó végén üzemen kívül helyezendő szeszgyár melléképületekkel, összes tartozékokkal és telekkel nyolczvannégyezerháromszázötven koronára s a pécskai úti gyári melléképületek tartozékokkal és telkekkel együtt huszonháromezertiz koronára. A gyárak és telkek ezen a becslési áron keltek el.

Herzl Bernát, mint értesülünk, az elárverezett gyárat a volt részvényesek: a budapesti Laczkó és Popper, csetei Herzog Péter és Leopold Zsigmond megbízásából vásárolta meg. Az elért összeg szembeötlően kicsiny, aminek természetesen az az oka, hogy a gyárra reflektánsok nem jelentkeztek. Ez alkalomból nem lesz érdektelen egyébként fölemlíteni, hogy 1891-ben a volt Gutsjahr-féle szeszgyár 16.000 hoktoliter szeszkontingensével együtt sem kelt el drágábban százezer forintnál.

A gyártelep jövődő sorsa meglehetősen bizonytalan még. A tulajdonosok, mint annak idején megirtuk, egy cukorgyár létesítését vették tervbe, ámde nem sikerült a kormánytól ki- eszközölni azokat a kedvezményeket, melyek egy ilyen ipartelep fölállításához szükségesek, s így a cukorgyár terve elesett. Foglalkoznak az érdekelt tulajdonosok egy petroleum-finomító, vagy esetleg egy rizshántoló-gyár eszméjével is, mindezek azonban annyira halvány tervek csupán, hogy velük komolyan foglalkozni alig lehet.

A Béla-téren levő gyári telek, nézetünk szerint, arra lenne alkalmas, hogy a város által kisajátítsassék. Idővel abba az irányba fog terjeszkedni Arad, s a szép nagy teiekhez sohasem lehetne olcsóbb áron hozzájutni, mint épen ez idő szerint.

HIREK.

— Elutazott fejedelmi vendégek. Hét napig időztek Kisjenőn József Agost királyi herczeg és Fülöp orleánsi herczeg kíséretükkel, mely idő alatt nap-nap után nagy vadászatokat rendeztek a fejedelmi vendégek. Ma utaztak el a herczegek kíséretükkel együtt Kisjenőről. Dél-előtt 10 órakor állt elő a szalonkocsi a kisjenői pályaudvaron, ahol a bucsuzásra nagy számban jelentek meg a kisjenői és erdőhegyi előjáróságok, valamint a két község intelligenciája. Midőn a magas vendégek a szépen fel-díszített udvari váróterembe léptek, lelkes éljen kiáltással fogadták a perronon állók. — Csukay Gyula főbíró lépett ezután a fejedelmi vendégek élé és rövid, szép beszédben bucsuzott el tőlük. A herczegek kézzsoritással köszönték meg a figyelmet. — Ezután Kokas felügyelő Augusztá főherczegnőnek gyönyörű gyöngyvirágcsokrot nyújtott át, melyet nyájas mosolylyal fogadott. Az elutazók kíséretében voltak Szmrecsányi tábornok nejével és Emery herczegi titkár. A különvonatot Gellényi főellenőr vezette. A fejedelmi vendégek Budapestre utaztak, honnan még ma Alcsuthra mentek.

— Gulner Gyula ünneplése. Pestvármegye. tisztségviselői és a törvényhatósági bizottság tagjai — mint tudósítónk táviratozza — ma a várme-gyeház nagytermében diszes lakomát rendeztek Gulner Gyulának, az új belügyi államtitkárnak a tiszteletére, a ki hosszú időn át tevékeny tagja volt a megyei közéletnek. A lakomán Széll Kálmán miniszterelnök is megjelent. Ott voltak rajta kívül Wekerle Sándor, Rakovszky főszámszéki elnök, Beniczky Ferencz főispán, Beniczky Lajos alispán és a megyei vezetőemberek teljes számmal. Első köszöntőt Beniczky Ferencz fő-

ispán mondotta a királyra, utána Beniczky Lajos alispán Gulner Gyulát méltatta és üdvözölte új méltóságában. Széll Kálmán is beszélt s többek közt ezt mondta:

— Azért hívtam meg Gulner Gyulát államtitkárnak, mert azt ismertem meg benne, a mit önök szeretnek benne és én is szeretek benne.

Majd így végezte:

— Mikor Pestmegye termébe lépek, elfog a kegyelet érzése. A falak mintha visszhangoznának a csatákat, a melyek itt lezajlottak Poharamat Pestvármegye közönségére emelem, hogy legyen méltó dicső multjához.

Beszélt még Wekerle, Széll Ignác és Gulner Gyula.

— Arad koszoruja Munkácsy koporsójára. Mint értesülünk, Aradvárosa is koszorut helyez Munkácsy Mihály ravatalára, hogy az egykori aradi asztalos inas, a később a magyar névnek dicsőséget szerzett művész iránti kegyeletét le- rójja. Salaz Gyula polgármester már meg is rendelte a koszorut, melynek a város színel után piros-kék szalagján a következő felírás olvasható:

Arad szabad kir. város közönsége

Munkácsy Mihály nagy szellemének?

— A tisztviselők fogyasztási szövetkezete tegnap délelőlt tartotta a tagok szép érdeklődése mellett második rendes közgyűlését a megyeház nagytermében. A gyűlésen a szövetkezet egy évi működéséről számolt be. A gyűlést Szathmáry Gyula alelnök nyitotta meg, üdvözölve a nagy számmal megjelent tagokat s a jegyzőkönyv hitelesítésére felkérve Szabó Lajost és Balázs Istvánt. Kállay Nándor titkár az 1899. évről szóló jelentést olvassa fel, melynek értelmében az elmúlt évi mérleg azon örvendetes eseményt mutatja, hogy kárral nem végződött az üzlet év. Az 1898. évről fennmaradt 2003.01 frt veszteség azonban még mindig nincs fedezve. A legnagyobb forgalmat a fűszer áruk hozták, 12069.78 frtot, utána következnek a mészárszék 6712.00 frttal. Megemlíti még a jelentés, hogy a veszteség, mely az 1898. évben keletkezett, az igazgatósági tagok egyévi jótállása által van biztosítva. A jelentés után az igazgatóság nevében a következő indítvány tétetett: Mindazon tag, ki részjegyei hátralevő értékét ezen közgyűlés napjától számítandó 3 hónapon belül törleszteni meg nem kezdi, vagy az év végéig le nem fizeti, a tagok sorából töröltetni fog. Az indítványt egyhangulag elfogadta a közgyűlés. Az alapszabályok értelmében kisorsoltak ez után három igazgatósági tagot, ezek: Boros Vida, Virágh Lajos, Mistéth Sándor. Mindhárom újból egyhangulag megválasztották, az évközben a kilépett két igazgató helyébe pedig Szabó Lajost és Schannen Lajost választották meg. A gyűlés befejeztével az elnök megköszönte a tagok érdeklődését.

— A földtani intézet megnyitása. Fényes ünnepélyességgel nyitották meg ma délután — mint tudósítónk táviratozza — a földtani intézet új palotáját a Stefánia-uton. A nagy számu notobilitás közt jelen voltak a következő miniszterek: Wlassics, Darányi, Hegedüs, Fejérváry báró, Lukács és Cseh Ervin. Ezen kívül számos államtitkár, főrendiházi tag és képviselő. Wlassics minisztert Bökl igazgató fogadta üdvözlő beszéddel, mire a miniszter válaszában az új intézetet megnyitottnak mondotta ki. Ezután bejárták az intézet helyiségeit, a melyek mincaszerü gazdagsággal vannak berendezve.

— Munkácsy emléktábla Aradon. Érdekes do log kerül tárgyalásra legközelebb az aradi nemzeti szövetség ülésén. A napokban ugyanis az az indítvány érkezett az igazgatósághoz, hogy a templom-utcai leányiskolára helyezzen a szövetség Munkácsy-emléktáblát. E régi épületbe, mely most leányiskola, valamikor fiuk jártak s itt volt az iparos tanonc iskola is. Munkácsy Mihály, mint akkor aradi asztalos inas, ide járt

iskolába s itt nyerte az első rajzbeli oktatást Nagy András rajztanítótól. Ezt lenne hivatva megörökíteni a tábla, melynek elhelyezését bizonyára egyhangulag határozza el a nemzeti szövetség igazgatósága.

— **Egy budapesti építész terve.** Bobula János fővárosi építész egy tervet nyújtott be a napokban a bécsi tanácshoz, melyben az udvari opera épületének öt méterrel való felemelését indítványozza. Bobula János építész, aki egy amerikai lárság képviselője Budapesten, a munkát akként óhajtja keresztülvinni, hogy a munkálatok alatt, mely pár hónapot venne igénybe, az operában előadásokat is lehetne tartani. Mindenestre kérdéses még, hogy a tanács erre az amerikai izü építkezésre az engedélyt megadja-e.

— **Májusi ájtatosság.** A ma este 6 óraker tartott májusi ájtatosságon a következők működtek közre: *Basch* Ida urhölgy ének-szólót adott elő, *Schreyer* Paula celló-szólót. A karban, melyet *Müttermüller* tanár vezetett, részt vettek: *Schreyer* Harriett, *Schreyer* Anetta, *Rattkay* Anna, *Rattkay* Margit, *Hegyessy* Gizella, *Sperber* Frigyes, *Pianezze* József, *Goldziher* Fülöp.

— **Flórián ünnep.** Az aradvárosi önkéntes tűzoltókar tegnap délelőtt Flórián-ünnepélyt rendezett, melyen részt vettek a waggongyári és gáji tűzoltók is, saját zenekarukkal. A Flórián kápolnában *Tajthy* Jenő minorita lelkész istentiszteletet szolgáltatót, melyen nagy közönség vett részt. A kápolna előtti tér zsufolva volt érdeklődőkkel. Mire után a tűzoltók és vendégeik a tűzoltó laktanyába vonultak, hol az önkéntes tűzoltók megvendégelték a körülbelül százötven taggal képviselt testvéregyesületeket. Reggeli alatt számos toasztot mondtak. *Bruckner* Odön, a kurticsi tűzoltókar tiszteletbeli főparancsnoka szép beszédben a jelen volt hölgyeket éltette. Igen csinos pohárköszöntőt tartott a tűzoltókra *Tajthy* Jenő lelkész, a ki — ugymond — a tűzoltókat bekebelezett tagjának érzi magát, mert majd minden évben ő szolgáltatta a Flórián-misét. Végül meglepetés gyanánt *Sztankovics* Miklós tűzoltó főparancsnok a városi hivatásos tűzoltókkal tüztámadást rögtönzött. A tűzoltók gyors, egyöntetű működése dicséretére vált mesterüknek. Az ünnepélyen *Neumbaum* karnagy vezénylete alatt a waggongyári tűzoltózenekar játszott.

— **Kiss István meghalt.** *Kiss* István háztulajdonos, volt gyógyszerész, városi köztörvényhatósági bizottsági tag, ma este hirtelen elhunyt. A megboldogult ez év elején betegeskedett, de kiépült s azóta jól érezte magát. Ma délután kiment szülőjébe, hogy ott a tavaszi munka megkezdése iránt intézkedjék. Visszajövet családjával beszélgetett az udvaron. Egyszerre szédülés fogta el. Bevezették a szobába, a hol összeesett és rögtön meghalt. *Hajós* Árpád gyógyszerész, kivel *Kiss* hirtelen rosszulletét tudatták, azonnal áthívta a Hungária-kávéházból az ott időző *Löwinger* Miksa dr. kórházi orvost, de mire megérkezett, *Kiss* már meghalt. A boldogultat özvegyén kívül két leánya és három fia siratja.

— **Egy havi közigazgatás.** Tegnap délelőtt tartotta *Aradmegye* közigazgatási bizottsága ülését *Fübián* László főispán elnöklete alatt. A közigazgatási bizottság elé beterjesztett főorvosi jelentés szerint a közegészségügyi viszonyok ápril hóban a megye területén nem voltak kielégítőek, de a meghaltak száma az előző havhoz képest alább állott valamivel. Az alispáni jelentés szerint a személybiztonság egy esetben támadtatott meg és pedig *Medgyes-Egyházán* egy gyilkossággal. A tettes kézre került. A vagyonbiztonság két esetben támadtatott meg és pedig *O-Szent-Annán* két lopási esettel. A tettesek nyomozása elrendeltetett. Az állategészségügyet illetőleg *Aradmegyében* öt helyen fordult elő sertésvész. A pénzügyigazgató jelentése szerint április hóban *Aradmegye* területén befolyt egyenesadóban 35,100 korona 25 fillér, hadmentességi díjban 152 korona. A múlt évi bevételhez hasonlítva egyenesadónál 22,442 korona tizennyolcz fillérrel kevesebb, hadmentességi díjban 70 korona 70 fillérrel több. *Aradváros* közigazgatási bizottsága szintén

tegnap tartotta ülését délután 4 órától kezdődőleg *Fübián* László főispán elnöklete alatt. Az ülés elé terjesztett főorvosi jelentés szerint *Aradváros* területén a közegészségügyi viszonyok ápril hóban épen úgy, mint az előző hónapban igen kedvezőtlének voltak. Különösen nagy mértékben elterjedt a vörheny. Elhalt ápril hó folyamán 139 egyén, 67 fi és 72 nő, öngyilkosság 1 volt. Egyenes adóban *Arad* területén ápril hóban befolyt 42,004 korona 85 fillér, kevesebb a múlt évihez hasonlítva 13575 korona 14 fillér, hadmentességi díj befizettetett 180 korona 19 fillér, a múlt évihez hasonlítva 229 korona 79 fillérrel kevesebb.

— **Legolcsóbb utazás Párisba.** A párisi nemzetközi kiállításra az idegenek légiói özönlének a világ minden részéből, akiknek sorában igen sok a magyar is. A magyar utazó közönség kényelmére a budapesti *Fuchs* H. váltóháza (IV. ker. Kecskeméti-utca 1.) összeköttetésbe lépett a világhírű *Cook*-féle utazási irodával, amely a váltóháznak igen előnyös föltételekkel közvetíti a magyar utasok Párisba való utazását. A *Fuchs* H. váltóháza az általa közvetített utazás módjáról és föltételeiről a következő prospektust bocsátotta ki: Tíz nap Párisban fejenként 360 koronába kerül. *Julius* 15-től augusztus 31-ig 372 koronába. A Párisba utazás Bécs—München—Stuttgart—Strassburgon át, a visszautazás pedig Basel—Zürich—Salzburg—Innsbruckon át történik. Az egész utazás a II. osztályban, gyorsvonaton történik s gondoskodva lesz, hogy legfeljebb 6 személy utazzék egy fülkében. Podgyász szabdsúly 30 kg. a francia vonalakon. A Párisban való tartózkodás tíz teljes napra és kilencz éjre terjed. Minden résztvevő igényt tarthat ellátásra, mely reggeliből és dinerből, továbbá személyenként külön szobából (világítás és kiszolgálással) áll; kívánatra azonban együvé tartozó családtagok együtt is, természetesen megfelelően nagyobb szobában helyezhetők el. Minden utazó már Budapesten megkapja szelvényét Párisban részére rezervált külön szobára. Minthogy ez nem társutazás, minden résztvevő tetszése szerint kezdheti meg az utat, minden állomásnál megszakíthatja és a mellett a kéjutazó minden előnyét élvezi. Az Eiffel-toronyba való egyszeri felszállás költségét a cég viseli. A kiállításra naponta egy belépőjegyet ad a cég. *Cook* egyenruhás tolmácsai és szolgálói az utazók rendelkezésére állanak. A borralókat a szállodai szolgálóknak a cég fizeti. Minden résztvevő az I. osztár általános baleset biztosító társaság 10.000 koronáról szóló, az utazás idejére érvényes utazási baleset kötvényét kapja. Minden utazó egy kimerítő utmutatót kap Páris és környékéről. Minden résztvevő az ár teljes befizetése után jegyet kap, mely az itt felsoroltaknak élvezetére jogosít. — Az utazási jegyek 30 napig a *Budapestről* való elutazástól számítva érvényesek. A gyermekek 10 éven alul 58 koronával kevesebbet fizetnek. Az elindulás napját az egyes résztvevők, legalább 14 nappal előbb tazonnak megjelölni. — Sok kedvezményt biztosított még ezeken felül a cég a levelezés, pénzváltás podgyázmegvámolás tekintetében is. Jelentkezéseket elfogad az *Aradi Közlöny* kiadóhivatala, ahol az utazás egyéb részleteiről is kapható felvilágosítás.

— **Halálozás.** Ifj. *Korányi* Mátyás II. oszt. gymnásiumi tanuló ma reggel 7 óraker, életének 12-dik évében hosszas betegség után elhunyt. Temetése folyó hó 8-án d. u. 4 óraker lesz a felső temető halottas házából.

— **Betörés egy fűszerüzletbe.** Kellemetlen meglepetésre ébredett *Nagy* Farkas, mikor az *Andrássy-téren* levő fűszerüzletét kinyitotta. Az ott lévő asztal fiókját feltörve találta. Azonnal látta, hogy betörést követtek el az elmúlt éjjel és a betörők az udvar felőli bejárat mellett lé-

vő vékony falat áttörve, hatoltak a kereskedésbe. Itt azután feltörték az asztalfiókot, melyből körülbelül kilenczven korona ezüstpénzt vittek el. Ezután benyitottak az üzlet irodahelyiségébe is. De az egyes szekrényeken a kül-erőszak nyomai nem voltak észrevehetőek, csupán *Nagy Farkasné* egyik kabátját kutatták ki, melynek zsebében egy kisebb pénztárczát találtak három darab tízes bankóval. Ezt a betörők magukkal is vitték. Amint *Nagy Farkas* a betörést észrevette, jelentést tett a rendőrségnél, melynek részéről *Murády* Almos rendőrhadnagy indította meg a nyomozást. A kihallgatott házmester senkit sem bocsátott be a kapun az éjfolyama alatt s így a betörők bizonyára még kapuzárás előtt hatoltak az udvarba s ott elrejtőzködtek. A vizsgálatot *Greén* Nándor alkapitány vezeti tovább, ki már nyomában van az óvatos betörőknek.

— **Adomány a Kossuth-szoboralapra.** *Hartmann* Illa kisasszonynak *Hartmann* Samuval tegnap megkötött esküvőjén *Hartmann* Jolán kisasszony buzgólkodásából a nászközönség 33 korona 50 fillért gyűjtött egybe, melyet az aradi Kossuth-szoboralap javára juttattak.

— **A párisi kiállítás — sötétben.** Tegnap estére nagy világítási ünnepélyt ígért a párisi kiállítás. Mikor azonban besötétedett, — sötét is maradt a kiállítás, s csak a gázlámpák égtek, a hirdetett villamfényből semmi sem volt látható. A sötétség oka az volt, hogy merényletet követett el valaki a nagy dynamogép ellen. Ez a gép a frankfurti *Lamayer* és társa cégé. Tegnap valaki kavicsot dobott a gépbe és két csavart kiemelt belőle, s így annyira megrongálta, hogy nem lehetett működésbe helyezni. A tettest nyomozzák.

— **Czellövészet éles töltényekkel.** A zárdolaki mezőn vasárnap tartották a tizenhárom napra bevonult rezervisták az élestöltényekkel való czellövészetet, melynek felülvizsgálására *Wachsmann* ezredes az egész törzskarral megjelent. A czellövészet, mely mozgó és különböző nagyságu papirkatonákra történt, reggel 7-től egész délig tartott.

— **Polónyi és az örült.** Az ujságírók, mint rendesen az ülés előtt, a miniszteri szoba mellett tanyáztak tereferelve és megbeszélve a napi eseményeket. Az egyik épen a *Konti-jubileum* részleteit sorolta elő, amikor *Polónyi* Géza nagy hangon közeledett a kis csoport felé:

— Uraim! Ime egy érdekes társadalmi momentum!

— Halljuk? Mi az??

— A tót vidékről felhoztak egy közveszélyes örültet, hogy a Szent János kórházba vigyék. A kórház nem fogadta el, mert belügyminiszteri engedélyt nem hoztak. Erre a falusi küldöttség a képviselőházba hozta az örültet, hogy a belügyminisztertől engedélyt kérjenek. De azt meg nem kaphatták

— Van itt elég örült, akire ügyelni kell!

— szólt közbe valaki.

— Most mit csináljanak? — folytatta *Polónyi*. — Pénzök nincs. Tőlem kértek tanácsot. Mit tegyék? Hirtelen eszembe jutott valami.

— Kinevezette intendánsnak? (Derűtség.)

— Kieszközölt egy mandátumot neki? (Zajos derűtség.)

— Nem, uraim, hanem szétkergettem a küldöttséget, az örültet pedig mint közveszélyes egyént letartóztattam a rendőrséggel. A rendőrség most majd gondoskodik róla. De hát mit csinálhattam egyebet?

Polónyi erre önelégülten távozott.

— **Meggyilkolt lapszerkesztő.** *Szabadváról* táviratozzák: A napokban hirtelen elhunyt *Lévay* városi tanácsos és lapszerkesztő halálának rejtélyes fordulatot ad egy feljelentés, amely ma érkezett az ügyészséghez. *Lévay* e szerint nem természetes halállal halt meg, hanem gyil-

kosság áldozata. Az ügyészség exhumáltatja a holttestet.

— **Nagykereskedők és az iparfejlesztés.** *Hegedüs Sándor*, kereskedelmi miniszter — mint tudósítónk táviratozza — nagyfontosságú leiratot intézett a főváros három legtekintélyesebb kereskedő testületéhez. Felszólítja ebben a nagykereskedőket, hogy támogassák őt iparfejlesztő tevékenységében, s hassanak oda, hogy azokat a cikkeket, a melyekért évente milliókat küldenek a külföldre, itthon felállítandó gyárakban maguk állítsák elő. A kereskedők a felhívás kapcsán mozgalomra készülnek.

— **A narancs-tolvajok.** *Schwarz Samu* Szabadság-tér 12. számú házában lévő gyümölcskereskedő raktárába hosszabb idő óta betörték. A betörésekkel egyidejűleg a narancs is erősen fogyott. Ma sikerült a tolvajokat három inas személyében kézrekeríteni. A tettesek azt vallották, hogy a nagyszámu lopott narancs egy részét eladták, más részét elfogyasztották.

— **A hamis tizes.** A Tordán elfogott hamis tizeseket gyártó banda esete alkalmából olvassuk a kolozsvári „Ellenzék”-ben a következő vidám históriát:

Ma reggel az élelmi piacon nagy ribillió támadt. Egy torda-vidéki ember sajtot vásárolt és tizessel akart fizetni.

A sajtos ember átvette a bankjegyet, a mely kissé szintelen, kissé kopott volt. Nézegette, hol a magyar, hol a német fölírást, még keresztül is nézett rajta, mivel a hosszas forgalomban megrongálódott bankon kissé átszürődött a világosság. Végre a sajtos ember is így szól:

— Nem tordai kend?

— Arra felé való volnék — mondá a vevő.

— Hm! Az baj! Akkor csak vigye a tizisét más bolondhoz!

— Hát aztán mért hé!

A tordai-vidéki ember kikapta a sajtos ember kezéből a kapott bankot — azután jól megnézte és így szólt:

— Bolond beszéd a! Ez a tizes nem tordai ám! Ez a tizes jó tizes, csak a kend szeme rossz!

Erre azután keletkezett nagy csete-paté. A járókelők megálltak és oda sereglettek a veszekedők mellé. Egyszerre a tömegből egy „ur” a veszekedő felek közé lépett és így szólt:

— Mi bajuk kenteknek?

— Hamis tizessel akart fizetni, — felelte a sajtos.

— Hamis a kend lelke! — vágott vissza a vevő.

— Csendesen, csendesen! csitította az „ur” a veszekedő feleket. Megmondom én mindjárt.

Az összekülöncözött felek kaptak a szakértői véleményen.

Az „ur” nézegette egy ideig a tizest, végre komolyan szólt a sajtoshoz.

— Ez jó pénz! Igaz pénz. Fogadja el bátran!

— Fogadja el az ur, ha jó — mondotta a sajtos.

— Miért ne? mondá az ur nyugodt, hidegvérrel.

Kivette a tárczáját és egy új ropogós tizest húzott ki belőle.

— Tessék, — mondá elegánciával!

— A má’ más — mosolygott a sajtos és átvette az új tizest.

Az „ur” pedig zsebre vágta a régít és nyugodtan távozott.

A tordavidéki pedig visszakapott a pénzből és sajttal rakodva, elégedetten ment el Torda irányába. Kevés idő múlva apró pénz kellett a sajtosnak. El is küldötte az új tizest beváltani.

Egyszer csak jön a küldöncz:

— Kérem a tizes hamis!

A sajtos ember csaknem sajtá vált ijedtében!

— Le—he—tet—len.

Nem volt lehetetlen, mert az új ropogós tizes csakugyan hamis volt. Igazi tordai!

Most a rendőrség keres egy „ur”-at, aki nyugodt és elegáns.

— **Gyilkos apa.** Gráczból táviratozzák: *Uhl Mátvás* munkakerülő szabó Dredlingben két készsúrással megölte hét esztendő kis fiát és súlyosan megsebezte sógorának 13 éves fiát. Két hét előtt nejét is megölésével fenyegette. Tettének elkövetése után megszökött. A rendőrség üldözi.

— **Három urról.** Három nevezetes urról zengjen most az ének. Híres urak ők, félelmetesek, mint a *Szultán* Bimbasiya. Néven nevezve: Szervác, Pongrácz és Bonifác, ez a három fagyos szent réme a gazdáknak, kik szívesen kimustrálnák őket a kalandáriumból. Mert nem tudhassa azt előre az ember, hogy mit hoz magával ez a háromság. Most már itt vannak a közelben, a jövő héten ránk nyitják a kilincset. S ha ők elszelleltek, következik utánuk a negyedik, — néven nevezve Orbán, kinek haragjától a jó isten menítsen meg minden gazdát.

— **Dinamitmerénylet Bécsben.** Tudósítónk táviratozza: A bécsi bányatelepen ismeretlen tettes dinamitmerényletet követett el *Neuberg Ernő* bányamester ellen. Töltényt dobott be a kertjébe, a mely felrobbant, s az okozott detonáció erejével kiszakította a lakóház összes ablakait. Szerencsére emberéletben nem esett kár. A tettest nyomozzák.

— **Az árvaszék panamája.** Csanádmegye fegyelmi választmányának nagyfontosságú ülése volt ma, itéletet hozott a városi árvaszék tisztviselőinek régóta húzódo fegyelmi ügyében. Az itélet a lehető legszigorubb s a következő képen szól: *Csala Ferencz* és *Kuliner Sándor* ünlőkök hivatalvesztésre ítéltettek; *Tóth Lajos* ügyész 500 korona pénzbírságot kapott s hivatalába visszahelyeztetett, ezenkívül úgy ő, mint *Kuliner Sándor* és *Bánffy Gyula* volt városi ügyész ellen a teljes vagyoni felelősség kimondatott. Felmentés is történt: *Wizinger Károly* ügyészt, *Major Miklóst* és *Szell Györgyöt* a választmány a vádak alól felmentette.

— **Mennyi az angolok vesztesége?** *Roberts* lord serege nem olyan félelmetes, mint a hogy azt az ember hinné. A *Cape Times*, mely *Milner*-nek, a Fokgyarmatok kormányzójának hivatalos lapja, megdöbbentő adatokat közöl az angol hadsereg veszteségeiről a hét hónap óta tartó transzváli háboru alatt. Az adatok olyanok, hogy az ember nem hinne nekik, ha azokat nem egy angol hivatalos lap közölné. A statisztika február közepéig a foglyok számát 3000-re, a betegségben elhaltakét 4000-re, a harcban elesettekét 14.450-re, a balesetek folytán meghaltakét 100-ra s a sebesültekét 43.350-re teszi. Ez összesen 64.900 ember. Megjegyzni azonban az említett lap, hogy ehhez a hirribilis számhoz még hozzá kell számítani a *Rondavalsdrift* és *Koodoosrand* mellett szenvedett veszteségeket, a mi 5700 ember, úgy, hogy az angol hadsereg eddigi vesztesége 70.600 ember. A legérdekesebb, hogy ezek hivatalos angol adatok.

— **A tordai pénzhamisítók.** Tordán befejezték a pénzhamisítók közismert ügyében megindított előzetes vizsgálatot s a foglyokat utnak indították Kolozsvárra. A tegnapi vonattal érkezett oda megfelelő fedezettel hat a letartóztatottak közül, *Csongvay Béla*, *Szigethy Fenyvessy*, *Pásztóhy*, *Baga István* és *Nagy Mária*. A foglyokat kocsin, megvasalva szállították a kolozsvári ügyészség börtönébe, hol a foházfelügyelő átvette őket. Az utcákon, a merre vitték őket, nagy csoportban nézték a tordai szenzáció szereplőit, a kik meglehetősen egykedvűséggel ültek a kocsiban.

— **Magyar név.** *Rosenberg Károly* dr. aradi ügyvéd, valamint kiskoru fia *Kálmán* vezetéknévüket belügyminiszteri engedéllyel „Radó”-ra változtatták. Kiskoru *Deutsch* Dezső csermői illetőségű aradi lakos vezetéknévének „Deák”-ra kért átváltatását a belügyminiszter megengedte.

— **Az otthon berendezése,** díszítése legyen mindenkinek feladata. A ki kevés költséggel e célt el akarja érni és izlésre törekszik, az forduljon okvetlenül *Porter* Vilmos koronás áruházához az *Andrássy-téren*, a Központi Szálloda épületében. A legremekebb fali, díszitmények a legkülönbözőbb nipp és hasznos díszmütagyak, japáni dolgok, fali legyezók, arcképtartók bronztagyak és sok újdonságok ritka változatosságban és igen előnyös áron kaphatók ott.

— **T. üzletfeleink** szíves tudomására hozzuk, hogy *Révész Nándor* könyv- és papirkereskedő urat (Szabadság-tér 20. szám. Telefon 265. sz.) képviselőséggel ruáztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

— **x— Melyik a legujabb?** Nagyon természetes, hogy azon számok, melyek még eddig ki nem huzattak, a legujabbak, illetve a legnagyobb nyeresi esélyük van. *Sternberg József* bankház VI. kerület Terezt-körút 6/B. szám, azon osztályosorsjáték számokat, melyek eddig még egyszer sem huzattak ki, fáradságot nem kímélve, összegyűjtötte és rendes áron árusítja. — Megrendelések az ily különösen reményteljes számokra azonnal kéretnek, mert a készlet kicsiny, a kereslet pedig nagy.

Nyomor Indiában.

— Kép az inség földjéről. —

Budapest, május 7.

Vilmos német császár táviratot intézett az indiai alkirályhoz, melyben tudatja, hogy Berlin városában félmillió márkát gyűjtöttek össze az indiai nyomor enyhítésére.

Ez alkalomból érdekes lesz közreadni néhány szomorú képet India népségéről.

Rettenő egy speciálitás az indiai nyomorúság! Nincs párja széles e világon, nem is lehet, mert sehol nincs meg hozzá a szükséges talaj úgy, mint Indiában. Az ország maga annyira tul van népesedve, hogy a lakosság sűrű voltáról európai embernek csak azok a rémes jövőjelölgetések adhatnak fogalmat, amelylyel néha egy-egy angol, vagy amerikai tudós lepi meg a világot, mikor más dolga hijján kiszámítja, hogy két-három ezer esztendő múlva milyen sűrű lesz a népesség az egész világon.

S Indiában a nép legnagyobb része földhöz ragadt szegény.

A páriák utódai összezsufolva laknak a kalyibákban, melyek a régi dicsőség templomainak szertehordott köveiből épültek föl, sok helyen meg föld alatti odúkban, igen gyakran a folyók partján ásott gödrökben.

S a természet Indiában olyan, mint amilyen egy megbomlott elméjű édesanya lehet a gyermekeihez. A száraz időszakban, a sikságon két kézzel ad mindent, hogy dolgozni nem kell, csak leszakítani a banánt, az ananászt, az édesbelü csonthéju gyümölcsöket; de mikor beáll az esős időszak, a folyók megáradnak s pestist lehelő mocsarakat hagynak maguk után; uappal fuladásig forró és párás a levegő, éjjel pedig, mikor az eső megszűnik, a föld nyírka párologni kezd s penészes döglettel lehelte a kalyibákat.

S mindehez hozzájárul még a rettenetes hindu vallás, mely azt követeli a hívétől, hogy szenvedjen, kinozza magát s mindig arról mondjon le, ami a legkevesebb neki. A fanatizmus e hazájában minden ember növényevő, mert *Bráma* tiltja a húsevést. S azért ez a nép inkább meghal éhen, semhogy megölje a szent tehenet, inkább a benáreszi szent kocsikerekei alá veti magát, mintsem elfogadjon olyan ételt, melyet tisztátalan kezek érintettek. Azért Indiában, mikor inség van, a hatóságok leginkább pénzben osztják ki, a segítséget, mert a hindu még a kenyeret sem akarja elfogadni a megvetett és gyűlölt *feringi* kezéből.

Csoda-e, ha ilyen viszonyok között egy-egy inséges esztendőben nemcsak az éhség, hanem a pestis és a kolera is százezer számra ragadja el a benszülötteket s néha a járvány egész vá-

rosszszéket elnéptelenít, mint például az 1896-iki pestisvész alkalmával Bombayban.

Rudyard Kipling tolla kell ahhoz, hogy egy ilyen inségről képet tudjon alkotni magának az európai ember. Kipling, aki évekig járta Indiát, egyik elbeszélésében így ír le egy ilyen inséges periódust:

Harminczmilliónyi népnek négy kövér esztendőt adtak, mely idő alatt az emberek pompásan tenyészttek, a termést szépen betakarították és a születések számaránya is évről-évre emelkedett. A földmives népség sűrűsége négyszög mértékű földenkint nyolczszáztól kétezerig váltakozott és az anyaföld alighogy elbirta tulságos terhét. Ideje volt, hogy az emberiség megritkuljon egy kissé. — Meg is történt nem sok idő múlva. Mindjárt a tavaszi aratás után a kormányzó, mely rendeletben adta ki, hogy a szükeledéstől senki meg ne haljon, gabonát küldött. Ennekutána megjött a kolera, megjött a szélrózsának valamennyi irányából. Egy szent busujárhelyen félmilliónyi zarándoktömeget lepett meg. Sokan haltak meg az istenük lábánál; a többiek megfutamodtak és elszéledtek az ország ábrázatán, a dögvészt pedig magukkal cipelték mindenüvé. A ragályos nyavalya ledöntött egy falakkal megerősített várost, és kétszázat ölt meg egy nap alatt. Az emberek tömegestől szállották meg a vasuti vonatokat, a felszálló deszkákra akaszkodtak és a kocsik tetején szorongtak; a kolera pedig mindenüvé utánuk ment, mert a halottakat és a haldoklókat minden állomáson kivonszolták az o'tatlan méisztől és karbolsavtól füstölgő perronra. Sokan az utfélen haltak meg, és az angolok lovai megbokrosodtak a hulláktól a fűben. Az eső csak nem akart megeredni és a föld vassá keményedett, hogy az emberek ne tudjanak bele temetkezni. Az angol hivatalnokok a hegyekbe küldték a feleségeiket, azután dolgukra mennek és csak akkor jöttek elő, amikor felsőbb helyről meghagyták nekik, hogy a megszagott harczvonalba álljanak.

Az újságolvasó szeme többnyire közömbösen siklik el azokon a táviratokon, melyek pár sorban adnak hírt az indiai éhínségről. De mikor jobban beleláthatunk, hogy mily rettentő dolgok történnek tulajdonképen Indiában egy ilyen inséges idején, akkor mi is érezzük, hogy megdermeszt a borzalom, a döbbenet s a szánakozás.

VAROS ÉS MEGYE.

Folytatólagos sorrendje

az Arad szab. kir. város törvényhatósági bizottsága részéről 1900. évi május hó 9-ik napján d. u. 4 órakor tartandó rendes havi közgyűlésében tárgyalás alá kerülő ügydaraboknak.

30. A tanács jelentése a város részére a következő télen át szükséges tűzifa szállítása iránt tartott árlejtés eredményéről. 31. *Drummer* Ferencz kérvénye a libás dűlőbeli 46 hold föld bérletének meghosszabbítása iránt. 32. Özv. *Kása* Istvánné kérvénye a közlegelőbeli 15. számú 5 hold föld bérletének meghosszabbítása iránt. 33. *Mittner* József és *Maffei* Géza kérvénye a püspökréti 13 egész és 527/1100. hold föld bérletének meghosszabbítása és átruházása tárgyában. 34. *Néczin* Mihály kérvénye a közlegelőbeli 36. számú 5 hold föld bérletének meghosszabbítása iránt. 35. *Buday* Sándor nyug. hivatalosolga kérvénye nyugdíjára 200 korona előleg engedélyezése iránt.

MULATSÁGOK.

(=) Majális az erdőben. A II. kerületi fillérasztaltársaság vasárnap nyitotta meg a nagyerdőben az idei nyári mulatságok sorozatát. A mulatság fénypontját a burok ágyuja képezte, mely nem volt más, mint egy Emmerling-féle viharágyu, a melynek működése által a jó időt biztosította magának az asztaltársaság. Az ágyut délután négy órakor állították fel, midőn már egy-két felhő tornyosult a mulatók feje fölött. Alig sütötték el az ágyut, pár pillanat múlva megnyiták a fellegek és az alul állók csuron vizesek lettek. A kis balesetnek az volt az oka, hogy a viharágyut egy már-már leszakadni készülő felhőnek irányították és alig

ért az óriási légnyomás a felhő közelébe, már is hullott le az áldás, az alul állók nagy meglepetésére. A mulatságot ez a kis incidens azonban nem zavarta meg, a táncz csak folyt tovább fokozott jókedvvel. A majálison jelen voltak:

Leányok: Zaránd Annuska és Aranka, Krizsán Katicza, Rodler Mariska, Kovács Mariska, Juhász Mariska, Argyelán Zsófia, Ulmann nővérek, Trecesn nővérek, Weszeli Teréz, Millaner Róza, Tóth Teréz, Ágoston Lujza, Nagy Margit, Lammert nővérek, Barna nővérek, Walmi Róza, Schriffert Róza, Institoris Róza, Engel nővérek, Palmi Katinka, Hornet Matild, Kampi Mariska, Lócs Aranka, Kampi Jolán, Krizsán Anna, Csernoszky Ilka, Domokos Julis, Czimmer Erzsike, Szekeres Róza, Balogh Ilonka, Schimmer Anna, Bartl Erzsi, Cserni Zsuzsika, Hamerreich Matild, Mihályovics Zsófi, Löwenstein Hermina, Orth Juliska.

Asszonyok: Borsos Mártonné, Banyit Istvánné, Wárad Ferenczné, Krizsán Istvánné, Prizil Albertné, Ulmann Józsefné, Hajdu Józsefné, Molnár Lajosné, Czinner Miksáné, Forgács Józsefné, Golomet Béláné, Barna Mihályné, Barna Kálmánné, Dogány Györgyné, Alberti Józsefné, Kolozi Károlyné, Weszeli Józsefné, Krér Mártonné, özv. Tóth Lajosné, Schriffert Józsefné, Weber Péterné, Engel Farkasné, Gelei J.-né, Hamerreich Mihályné, Rosenberg Adolfné, Krizsán Józsefné, Bogdán Miklósné, Csernoczki Pálné, Szekeres Lajosné, Bárdos Jánosné.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az aradi kerületi betegsegélyző-pénztár tegnap tartotta a város ház kistermében rendes évi közgyűlést, melyen jelen voltak *Fromm* Frigyes elnöklete alatt *Tenner* Lajos, *Pollák* Vilmos, *Frank* Fidél, s az igazgatóság teljes számban, *Leitner* Ernő dr. pénztári főorvos, *Knotty* Géza, *Sárga* Károly s a munkaadók és alkalmazottak nagy száma. *Fromm* Frigyes elnök üdvözölte a megjelenteket, a hetedik rendes évi közgyűlést megnyitja, egyben felszólítja *Sárga* ellenőrt az évi jelentés felolvasására, melyet a közgyűlés egyhangulag tudomásul vett, ugyszniten az évi zárszámadást és mérleget is, melyet *Frank* Fidél felügy. biz. alelnök olvasott fel. Ezután az összes felmentvények egyhangulag megadtak.

TANÜGY.

(—) Az Aradi Tanítók Segélyalapja folyó évi május hó 12-én d. u. fél 5 órakor rendkívüli közgyűlést tart, melyre a tagok tisztelettel meghívottak. Tárgy: Elnök, titkár és két kezelő bizottsági tag választása. Aradon, 1900. évi május hó 7-én. *Szathmáry* István, alelnök.

KÖZGAZDASÁG ES KÖZLEKEDES.

= **Vásár Soborsinban.** A legközelebbi országos vásár Soborsin községben f. hó 13-án vagyis legközelebbi vasárnap lesz megtartva. Erre mint tudósítónk írja nagy marha-felhajtás várható.

— **Fizetésektelenségek.** A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetésektelenségeket jelenti: *Steiner* Simon, *Budapest.* — *Polgár* Ignác, *Füzes-Gyarmat.* — *Fischer* és *Schaeherls* keresk. czég, *Budapest.* — *Löwy* Janka. *Ada.* — *Klein* H. és társa keresk. czég, *Gyöngyös.* — *Deutsch* Adolf, előbb *Pancsova*, most *Budapest.*

Budapesti áru és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, május 7.

Déltőzsde. A buzakinálatt kielégítő, vételkedv gyöngye. Lanyha irányzat mellett néhány ezer métermázsza került forgalomba, 10 fillérral olcsóbb árakon. Egyéb gabonaneműek közül tengeri szilárd, zab nyugodt, árpa tartott, rozs gyöngyebb. Időjárás szép, derült.

Zárul 12 órakor:

Buza májusra	7.66—7.67
Buza októberre	7.83—7.89
Rozs májusra	6.85—6.90
Rozs októberre	6.91—6.92
Zab májusra	5.10—5.12
Zab októberre	5.28—5.29

Tengeri májusra	5.66—5.67
Tengeri júliusra	5.73—5.74
Repce augusztusra	12.70—12.85

Zárul 4 órakor:

Buza májusra	7.70—7.75
Buza októberre	7.91—7.92
Rozs májusra	6.85—6.90
Rozs októberre	6.96—6.97
Zab májusra	5.01—5.02
Zab októberre	5.30—5.31
Tengeri májusra	5.68—5.69
Tengeri júliusra	5.74—5.75
Repce augusztusra	12.80—12.90

Zárul 4 órakor: korona

Osztrák hitelrészvény	731.—
Magyar hitelrészvény	737.50
Lezámitóbank részvény	493.50
Rüna-Murányi vasmű részvény	613.—
Osztrák-magyar államvasuti részvény	644.50
Közuti vasut	640.50
Városi villamos vasut részvény	332.—

S z e s z ü z l e t.

— Május 7. —

Mai jegyzéseink: Készárt nagyban nyers szesz 111 korona, kicsinyben 113 korona, finomított szesz nagyban 114 korona, kicsinyben 116 korona hordó nélkül per 100 liter % beleértve 70 korona fogyasztási adót. Száritott moslék 11 korona métermázsanként.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru és értéktőzsden.

Budapest, 1900. május 7.

Magyar aranyárjádék 4%	97.60
Magyar koronárjádék 4%	92.55
Magyar arany 4 1/2%	101.—
Magyar ezüst 4 1/2%	99.50
Magyar keleti vasut	97.50
Magyar földterhermentesítési kötvény	93.—
Magyar italmegváltási kötvény	93.35
Horvát-szlavon földterhermentesítési kötvény	94.—
Magyar nyereménysorsjegy kölcsön	164.50
Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön	138.50
Osztrák papírjárjádék	98.40
Osztrák járjádék ezüst	98.20
Osztrák járjádék arany	97.75
Koronárjádék	98.—
1860-iki államsorsjegyek	135.50
Osztrák-magyar bankrészvény	1765.—
Magyar hitelbank részvény	738.—
Osztrák hitelintézet részvény	732.—
Osztrák-magyar államvasut	645.50
20 frankos arany (Napoleonondor)	19.25
Német birodalmi márka	118.30
London	242.90
Páris	96.53

KÜLÖNFÉLÉK.

□ **Az alagutak építésének ára.** Az angolok tudvalevőleg alagutat akarnak építeni Gibraltar és Tenger között, hogy száraz lábbal lehessen átmenni Afrikába. Kiszámították már azt is, mennyibe kerül majd az alagut. A számítás alapján az európai nagy alagutak építési költségeit vették. A Szent-Gothard alaguton 8 esztendeig dolgoztak és 3.800.000 frankot adtak ki egy kilométer elkészítéseért. Az Arlberg alagut egy kilométerje négy millióba került és a mű befejezéséhez négy évi munkára van szükség. A Simplon alagutjának egy kilométerje körülbelül három millióba került. Ezekből aztán arra következtetnek, hogy a Gibraltar és Tanger közötti alagut százhuszonnégy millióba kerül és építése hét évig fog tartani.

□ **Természeti csoda.**

— Azt olvasom, hogy Amerikában van egy ember, aki félig ember, félig ló.

— En itt a városban ismerek egy embert, aki egészen szamar.

□ **A legszigorubb város.** Ezt a címet talán a legtöbb joggal Jowa amerikai város (Égyesült-Államok) érdemli meg. Minden polgárának már tizenegy órakor a lakásán kell lennie, különben ötven dollár büntetést fizet, vagy husz napi fogságra ítélik. A tizenegy órát bömbölő hangu gőzkürt jelzi minden este. Az utcán való lármázás, papirosnak, gyümölcshejnek elhajigálása 5—100 dollár bírsággal jár. Minden színházat, énekes kávéházat tíz órakor csuknak s a bálokat fél tizenegykor már be kell végezni. Végül: az utcán köpni oly mulatság, amely tizenöt dollárba kerül.

NAPIREND.

Május 8. Kedd. Róm. kath. naptár: Mihály főan. mj. — Protestáns naptár: Mthály főan. mj. — Görög-keleti naptár (április 25.): Mark. — A nap két 4 óra 18 perczkor. nyugszik 7 óra 4 perczkor. — A hold két 1 óra 1 delután. nyugszik 1 óra 16 perczkor.

Időjárás. Légnymás reggel 7 órakor 761.0 milliméter. delután 2 órakor 758.0 milliméter. — Hőmérsék reggel 7 órakor C° + 14. delután 2 órakor C° + 23.0. — Szél iránya és ereje reggel 7 órakor DK. 3. delután 2 órakor DN. 6. — Felhőzet reggel 7 órakor többnyire derült, delután 2 órakor felderült. — Csapadék az utóbbi 24 órában 0 milliméter.

Időjárás. A központi meteorologiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Derült, száraz, hőemelkedés.

Szabadságharczi emléktárgyak országos muzeuma (színház-épület. 1. sz. emelet) nyitva van mindennap délelőtt 8 órától delután 6 óráig. Belepti-díj: Hétköznapokon 40 fillér, vasárnap 20 fillér.

Kölcsey-könyvtár. Nyitva van hétfőn delután 4-5, pénteken delután 4-5 és szombaton délelőtt 11-12 óráig. Helyiség: Erekllye-muzeum helyisége melletti ülésterem.

Május 9. Városi közgyűlés delután 4 órakor.

Május 12. Az aradi tanitók segélyalapja rendkívüli közgyűlése delután 4 1/2 órakor

Május 13. Az aradi kaszinó-egylet közgyűlése déli 12 órakor. — Az aradi és csanádi egyesült vasutak „Szárnyaskerék” dalkör zászloszentelési ünnepélye (Városliget.)

Május 15. Körorvosválasztás Pécskán.

Május 20. Az aradi és csanádi egyesült vasutak közgyűlése délelőtt 11 órakor. — Körallatorvosválasztás Csermön. — Az aradi állami tanítóképző intézet ifjúságának hangversenyyel és táncvizsgálommal egybekötött zászloszentelési ünnepélye (Városliget.)

Május 21. Az alföldi első gazdasági vasut részvénytársaság közgyűlése délelőtt 10 órakor (Arad-csanádi takarékpénztár.)

Május 22. Az aradmegyei hitelegylet mint szövetkezet rendkívüli közgyűlése délelőtt 11 órakor (Arad-csanádi takarékpénztár.)

Május 23. Az aradi állami főreáliskola ifjúságának majálisa (Csálai erdő.)

Május 24. Az aradi waggongyári dalkör zászloszentelési egybekötött népünnepélye (Városliget.)

Május 26. Az aradi kir. főgymnasium ifjúságának majálisa délelőtt a csálai erdőben, delután a városligetben.

REGENY-CSARNOK.

A kegyelmes úr unokahúga.

Irta: **Groller Balduin.**

Az Aradi Közlönynek fordította:

Radó Izsó.

(Folytatás.)

Gerolsteinban két napilap jelent meg: a „Népjog és Vidéke” volt az egyik, „Szabadság és Környéke” a másik.

A „Népjog és Vidékét” mivel azt a miniszter támogatta, nem olvasta senki és ennek a „Szabadság és Környéke” örvendett legjobban. A véletlen úgy hozta magával, hogy az utóbbi lap szerkesztője egyszersmind a kerékpárklub elnöke volt. És ez sokat jelentett. Ezzel természetesen az egész kerékpározás politikai, még pedig ellenzéki politikai ténykedésé vált, melylyel csak a miniszterelnök ur életét keserítették meg.

A gerolsteini kerékpárklub tagjai röviden „Numidiaiaknak” nevezték magukat. A klubnak is az lett későbbben a czime. De vajjon miért? A régi numidiaiak, kik Afrika északi partjain laktak, bizonyára nem is sejtették, hogy kerékpár van-e a világon és bizonyára az ő királyaik, mint Massinissa, Jugurtha és Juba hadseregükben nem szerepeltettek kerékpárosokat sohasem.

Miért nevezték hát őket „Numidiaiaknak”? Jőzanul gondolkodó ember nem tudná e kérdést megfejteti, de Gerolsteinban nagyon jól tudták ennek az értelmét. Nagy gonoszság rejlett ez alatt.

A miniszterelnök ur ő kegyelmességét az ellenzék nem igen szerette — ez természetes dolog is; a miniszterelnököket soha sem szereti az ellenzék.

A „Szabadság és Környéke” helyi lapban egyetlen történelmi nagyságot sem említettek fel annyiszor és oly előszeretettel, mint a hős Numa Pompiliust, Rómának második királyát. Es valahányszor Numa Pompiliust cziczzeróban, tárczában, vagy napihírek között felemlítették, mindannyiszor Gerolstein lakói halálra nevetétek magukat. Csak éppen egy ember bosszankodott és ez az exczellenciás ur, Besenbeck miniszterelnök volt. Az ujságírók gunynevet adtak neki és azt meg is honosították. E mellett azonban czélzásai oly finom hangon voltak tartva és látszólag oly ártatlanok voltak, hogy

a natóság, bárhogy igyekezett is, nem foghatta őket perbe.

E név, Numa Pompilius, alapjában véve, dicsőséges elnevezés, de az ellenzék nem azért adományozta ezt — természetesen díjmentesen. — hogy azzal államférfiúi nagyságát jelölje, hanem inkább, hogy politikai bölcsességének forrására czélozzon. Egeria volt a régi rómaiak istennője és beavatottak jól tudták, hogy a gerolsteini Numa Pompilius felett egy ily saját külön Egeria uralkodik.

Besenbeck ugyanis özvegy ember volt és a szép Walterheim bárónő szintén. A miniszterelnök mélyen érző szívével nagyon vonzódott a szép özvegyhez. Már rég megkérte volna a bárónő kezét, ha gyöngéd viszonyokról a nagyközönség nem vett volna tudomást. A szép bárónőt jól ösmerték a gerolsteiniak és tudták, hogy nagyon szellemes nő, kinek a politikához is vannak — bizonyos tekintetben — hajlamai. Erről meg voltak győződve, azt pedig, hogy a bárónő papucs kormány alatt tartja a miniszterelnököt és így ő maga uralkodik Gerolstein nagyhercezség fölött, azt csak sejtették.

Tehát mivel egy bölcs Egeria szerepelt a játékban, csakis azért hívták őt Numa Pompiliusnak.

Ahogy azonban a gunynév köztudomásra jutott, a miniszterelnök elkeseredésében, igen ügyetlen dolgot cselekedett meg. Ahelyett, hogy feleségül vette volna a bárónőt, azt hitte, hogy legjobban teszi, ha a legnagyobb titoktartás mellett folytatja a megkezdetteket. Mintha az ilyesmit Gerolsteinban meg lehetne cselekedni. A Numa Pompilius és Egeria közti hasonlat most még nagyobb kelendőségnek örvendett. Ily körülmények között élénk feltűnést keltett, midőn egy szép napon a kerékpár-klub tagjai a „Numidiaiak” — a cselekvés terére léptek.

A hatóság természetesen megkísérelte a klub megállapodásai elé akadályokat gördíteni és felszólalni az ellen a furcsa elnevezés ellen „Numidiaiak”, de az ezt indítványozók nem engedtek elveikből és arra utaltak, hogy ők ép oly hősiiesen óhajtanak a „haza szolgálatában” állani, mint az igazi numidiaiak egykoron — és ez ellen a hatóság nem tehetett semmit. Az egyletnek alapszabályait jóvá kellett hagyni. Ezek után elképzelték, hogy mennyire örült a miniszterelnök, midőn előtte való este egy biciklista ő magasságát feldöntve, merényletét még gorombaságokkal is tetézte. Örült pedig azért, hogy most már kezei között érezve a gonosztevőket — agyonmorzsolhatja őket.

Annyit már előre is elárulhatunk, hogy ez incidensből kifolyólag a kerékpározás Gerolsteinban korlátok közzé került és hogy a biciklisták állandóan rendőri felügyelet alatt tartattak.

Korán reggel tehát Arnoldot magához rendelte a miniszterelnök, hogy az ügyet neki átadja. Arnold igen komolyan vette a dolgot. Az ügy nem volt ugyan oly természetű, mely nagyobb érdeklődésre számíthatott volna, de ezért mégis nagy ambícióval látott Arnold a munkához, mert hiszen az még sem mindennapi dolog ám: egy miniszterelnököt a törvény előtt védeni.

(Folytatása következik.)

IDEGENEK ARADON.

— Május 7. —

Fehér Kereszt szálloda. Dr. Nagy Elemér akadémiai tanár N.-Várad. — Petocz László kir. gazd. intéző Gödöllő. — Etekny Győző kir. erdőfelügyelő Gödöllő. — Strasser József utazó Budapest. — Berr Mórítz utazó Budapest. — Rosenberg Izsó utazó Budapest. — Gombó Géza utazó Budapest. — Fränkl Ignácz utazó Bécs. — Lámi Albert utazó Bécs. — Tausig Sándor utazó Budapest. — Bernomer Simon utazó Bécs. — Benedek Ede utazó Budapest. — Kleinberger Henrik utazó Budapest. — Antonovits Jenő birtokos Lippa. — Rosenfeld M. utazó Budapest. — Mandl Vilmos utazó Bécs. — Fischer Béla utazó Budapest. — Schwarz Sándor utazó Budapest. — Schwarz Simon utazó Bécs. — Klein József utazó Budapest. — Csesnák J. tábornok Budapest.

Vass szálloda. Strobl Miska kereskedő Vinga. — Csillag Emil utazó Budapest. — Marksteiner Jakab utazó Budapest. — Krausz Lajos utazó Budapest. — Piovati Jakreusz utazó Bécs. — Szalmásy Béla utazó Budapest. — Kell József utazó Bécs. —

Havas Miksa utazó Budapest. — Weinberger Sámuel utazó Bécs. — Suchy Vilmos utazó Bécs. — Gansmann Frigyes utazó Remscheid.

Központi szálloda. Bauer Ernő igazgató Borossebes. — Sternthal Samu birtokos Temesvár. — Hartstein Vilmos hivatalnok Budapest. — Módos Sándor ügyvédjelölt Szentos. — John Károly hivatalnok Königstein. — Arsbach Hugó kereskedő Bécs. — Flexner Ottó kereskedő Budapest. — Suga Lajos utazó Budapest. — Oppenheim József utazó Temesvár. — Pollackcek Dávid utazó Budapest. — Schwarz Emil utazó Bécs. — Schwarz Lajos utazó Bécs. — Schwasz Sándor utazó Lugos. — Riboly Alfonz kereskedő Fiume. — Geréb Frigyes kereskedő Budapest. — Verthán Jenő felügyelő Ménés.

Vasuti közlekedés.

(Érvényes 1900. évi május hó 1-től.)

ARADRÓL	ARADRA
Budapest felé indul:	Budapest felől érkezik:
Nagyváradra reggel 5.10	Személyvonat reggel 6.05
Gyorsvonat reggel 8.18	Szm. sz. tv. reggel 9.10
Személyvonat d. e. 11.20	Gyorsvonat délelőtt 11.51
Szm. sz. tv. delután 3.56	Személyvonat d. u. 3.55
Gyorsvonat delután 4.21	Gyorsvonat este 7.11
Személyvonat este 9.35	Szmv. Szolnokról este 8.48
Erdély felé:	Erdély felől:
Személyvonat reggel 6.35	Soborsinról reggel 6.59
Gyorsvonat delután 12.11	Személyvonat d. e. 10.50
Soborsinig delután 2.04	Radnáról delután 2.36
Személyvonat d. u. 4.30	Gyorsvonat delután 4.06
Radnái este 6.35	Személyvonat este 8.57
Gyorsvonat este 7.18	Gyorsvonat délelőtt 8.08
Temesvár felé:	Temesvár felől:
Személyvonat reggel 6.20	Vegyesvonat d. e. 10.43
Személyvonat d. e. 11.56	Gyorsvonat d. u. 3.44
Vegyesvonat delután 5.--	Személyvonat éjjel 10.55
Szeged felé:	Szeged felől:
Vegyesvonat reggel 6.45	Személyvonat reggel 8.53
Személyvonat delután 4.25	Vegyesvonat este 6.50
Brád felé:	Brád felől:
Személyvonat reggel 6.25	Borossebesről szv. reg. 8.03
Vegyesvonat d. u. 12.06	Vegyesvonat d. e. 11.--
Borossebesig szv. du. 5.20	Személyvonat este 7.--

NYILTTÉR.*

ÓVÁS.

Ifj. Brunhuber Gyula kiskoru fiam nevében hitelt igénybe nem vehet; — érte semmi néven nevezendő fizetési kötelezettséget el nem vállalok.

Arad, 1900. május 7.

Brunhuber Kálmán.

Elutazás miatt

egy igen jó karban lévő

biczikli

eladó.

1653

Bővebbet Zrinyi-utca 2.

Kneipp

(módszere szerint)

Posch Károly hidegvizgyógyfürdője

Zrinyi-utca 5. szám.

Javaltatik bárkinek, különösen azoknak, akik idegeiket és szervezetüket erősíteni akarják.

1652

Rendelkezésre áll reggel 7 órától este 7 óráig.

Kiadó lakás.

A Révay-utca 13. szám
alatt fekvő

Králits-féle magányos ház,

négy szoba és mellékhelyiségek-
ből álló lakással s istálló
és kocsiszinnel

bérbe adandó.

Ugyanezen ház eladásra is
ajánlják.

Értekezhetni az örökösök
megbízottja: Szathmáry Gyula
ügyvéddel Aradon, Nagy-körut
1. szám alatt.

6634—1900 szám.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak alulírott
üzletvezetősége pályázat útján biz-
tosítani kívánja 1900. július 1-től
három egymás után következő évre
azon egyenruhákat, a melyeket hi-
vatalnokai szolgálat közben viselni
tartoznak.

Az ajánlatok 1900 évi június hó
10-ig, a bánatpénzek az ezü megelő-
ző nap déli 12 órájáig küldendők
be alulírott üzletvezetőségre.

A pályázatra vonatkozó részle-
tes szállítási feltételek az üzletve-
zetőség anyag és leltár beszerzé-
si ügyosztályában megtekinthetők,
vagy posta útján megrendelhetők,
postán való szállítás esetére a 20
fillér posta költség beküldendő.

Debreczen, 1900. április hó 6.

Magyar királyi államvasutak
üzletvezetősége Debreczenben.

6030—1900. k. h.

Hirdetmény.

F. évi április hó 30-ikán egy
kutya, embert és több állatot meg-
mart. A kutyán ugy élő állapotban
mint a felboncolás alkalmával a
veszetségállapított meg, minél-
fogva az 1888. évi VII. t.-cz. végre-
hajtása tárgyában a nagymélt. föld-
művelési m. gy. kir. miniszterium ál-
tával 40,000. 1888. sz. alatt ki-
adott rendelete 188. §-a alapján
a f. évi április hó 29-ikén már
lejárt azon 40 napi határidőt, mely
alatt a kutyák szájkosárral voltak
ellátandók, a mai naptól számitott
ujabbi 40 napra meghosszabbított
és ezen idő alatt a kutyáknak kötve

tartását, vagy pedig ugy az utcán
valamint otthon a lakásban is hara-
pás ellen biztos szájkosárral való
ellátását rendelem el.

Miről alkalmazkodásul a kö-
zönséget azzal értesitem, hogy a
gyepmester által elfogott kutyák
a törvény rendelkezése szerint
kiadhatók nem lévén, a szájkos-
sár nélkül szabadon járó kutyák
kivétel nélkül elfogatni kiirtatni és
gazdáik a törvény alapján ké-
pest kérdőre vonatni és büntettetni
fognak.

Arad szab. kir. város kapitányi
hivatala mint I-ső foku állategész-
ségügyi hatóságtól 1900. márcz. 19.

Sarlot
főkapitány.

Orvosi intézet

nyitva reggel 6 órától este 7 óráig (kivéve d. e. 9—11-ig.)

A közönség rendelkezésére a következő gyógyeszközök állanak:

Villam-fény fürdő:

1. Rheuma, köszvény, ideggyulladások (ischias), oldal s arcfájdalmak, neuralgia, mell s hashártya izzadmányok, fémmergezések, (higgyany, zink, ezüst, ólom).

2. Vérhaj (higgyany s jódkúra segítése), elhízottság, zsírosodott szív, fehéjjes vesegyulladás, cukorbetegség.

3. vérszegénység, idegkimerülés (neurasthenia), idegesség.

4. Régi hörbajok, serophila, bőrfarkas (lupus) gyógyítására.

A betegség szerint a fényfürdőt hidegvíz-gyógyimód, massage vagy be-
pakolás követi. Egyszeri használat 1 irt 25 kr., 15 jegy 15 irt.

Belégző kamrák. (Inhalató) Gleichenberg. Ems mintára, acut
és régi gége, tüdőhurtnál, valamint tüdőtagulatnál, asthmánál. Egyszeri
használat 75 kr., 15 jegy 9 irt.

Hidegvíz-gyógyimód. Egyszeri használat 60 kr., 15 jegy 7 irt.

Svéd gymnastica gyöngült izomzatú reconvalescensek erősítésére,
szűk mellkasú, valamint szívhajos gyermekek s felnöttek edzésére s munka-
képessé tetelésére.

Havi díj 10 irtól feljebb az eset minősége szerint.

Minden beteg saját orvosának utasítása, avagy az én tanácsom sze-
rint részeseül kezelésben. — Minden ténykedés személyes felügyeletem mel-
lett fog történni.

Dr. HECHT A.,

Arad, Templom-utca, Minorita-palota.

Telefon szám 270.

1900. évi tavaszi és nyári idényre valódi brünni szövetek.

Egy vég 3.10 méter hosszú és teljesen elegendő egy tel- jes férfi öltönyre (kabát, nad- rág és mellény) ára csak	} valódi gyapju szö- vetből.	frt 2.75, 3.70, 4.80 jó
		> 6.— és 6.90 a jobb
		> 7.75 a finom
		> 8.65 a finomabb
		> 10.— a legfinomabb

Egy vég fekete szalon öltönyre 10 frt, ugyszintén felöltő szövetek, turista lodon, finom Kam-
garn stb. szállít gyári árban és a legnagyobb pontossággal a mindenütt előnyösen ismert

Siegel-Imhof-féle szövetgyári raktár Brünnben.

Mintákat ingyen és bérmentve. Mintának teljesen megfelelő szállításért sza-
vatosság vállalatik.

Magán felekre nézve feltétlenül előnyös, hogy rendeléseit közvetle-
nül a fenti gyári cégnél tegye meg.

1132—1900 pm.

Hirdetmény.

Alulírott összeíró bizottság az
1898. évi 3300. T. M. E. szám alatt
rendelet 4. §-a értelmében közze-
teszi, hogy Aradon lakó minden
férfi, tehát a tanyán lakó is, a ki
magyar honos, a folyó évben leg-
alább 26 életévét betölti, a magyar
nyelvet érti azon irlni, és olvasni
tud és énként adót köteles fizetni,
amennyiben pedig időleges adó-
mentességet élvez, husz korona
egyeses állami adónak megfelelő
értékű vagyonnal bír, vagy az adó-
zásra való tekintet nélkül legalább
26, életévét betöltött köztisztvi-
selő, lelkész, a magyar tudományos
akadémia tagja, tudor, okleveles
tanár, ügyvéd, mérnök, építész,
hajóskapitány, gazdász, gyógyszer-
ész, vegyész erdész, bányász, ta-
nitó, sebész, állatorvos, továbbá
az, a ki felsőbb művészeti, vagy
más felsőbb szakiskolát elvégezte,
végül a ki a középiskolai záróvizs-
gát letette a folyó évi május hó
16-ik napjától 28-ig bezárólag az
esküdtek alaprajstromába való fel-
vétel végett az összeíró bizottság
előtt a városháza tanácstermében
minden napon délután 4 órától 6
óráig személyesen, vagy meghe-
talmazott által is megjelenhetik:

Azok, kik értelmi alapon ki-
válnak az esküdtek alaprajstro-
mába felvételre, lehetőleg okmá-
nyaikat is hozzák magukkal.

Az esküdtek névjegyzékébe
nem vehető fel az 1897. évi XXXIII.
t.-cz. 5. §-a értelmében:

1. aki nyereségvágyból eredő
büntett, vagy vétség miatt jogerő-
sen szabadság vesztés büntetésre
volt ítélve;

2. a ki hivatalvesztésre, vagy
politikai jogai gyakorlatának fel-
függesztésére van ítélve (1878. évi
V. t.-cz. 56. §.) az ítéletben meg-
állapított időtartam alatt;

3. a ki a szabadságvesztés-bün-
tetés végrehajtása alatt áll vagy
feltételes szabadságon van;

4. aki ellen büntett, vagy fog-
házzal büntetendő vétség miatt
vizsgálat, közvetlen idézés, vagy
főtárgyalás (bűnvádi perrendtartás
268. §) van elrendelve, vagy a ki
vád alá van helyezve;

5. a ki csőd alatt áll, gondnok-
ság alá van helyezve, vagy a ki-
nek kiskorúsága meg van hosz-
szabbítva;

6. a ki testi, vagy szellemi fo-
gyatkozás miatt az esküdt köte-
lességeit teljesíteni nem képes.

Továbbá nem vehető fel az es-
küdtek jegyzékébe az 1897. évi
XXXIII. t.-cz. 6. §-a értelmében:

1. a miniszter, a fiemei kor-
kormányzó, a főispán s Budapes-
ten a főpolgármester;

2. a tényleges szolgálatban lévő
bíró vagy ügyész;

3. a fegyveres erőnek tartós,
tényleges szolgálatban álló tagja
(1889. VI. t.-cz. 2. §); a szabad-
ságot havidíjas és az ideiglenesen
szabadságot legénység;

4. a rendőri hatóság tagja,
vagy közege (bűnvádi perrendtartás
85. §.);

5. a pénzügyőrség tagja;

6. a napszámos vagy szolga.

Kelt Aradon, 1900. évi május
hó 4. napján.

Arad szab. kir. város összeíró
bizottságától.

Müller Gyula, Salacz Gyula,
összeíró biz. jegyző. polgármester
összeíró biz. elnök.

1325—1900. pm.

Hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy hasított
körmű állatoknak és azok nyers
terményeinek Magyarország egész
területéről Romániába való bevi-
tele tilos mindazonáltal bárányok
ugy élő, mint levágott állapotban
bevihetők ha közigazgatási ható-
ság által kiállított és hatósági ál-
latorvos által láttamozott egészségi
és származási bizonyítvánnyal iga-
zoltatik, hogy az állatok szárna-
zási helyének vármegyéjében a
juhok között ragályos betegség
nincs, illetve oly ragadós állati
betegség nem uralkodik, mely a
juhok által elhurcolható.

Aradon, 1900. évi április hó
18-án

Salacz,

kir. tan. polgármester.

9—1900. k. p. v.

Hirdetés.

Arad szab. kir. város központi
választmánya ezennel közhirre te-
szi, hogy az aradvárosi választó-
kerületben az országgyűlési kép-
viselő választóknak a folyó évben
összeállított, a jövő 1901. évben
érvénnyel bíró ideiglenes névjegy-
zéke 1900. évi május hó 5-ik nap-
jáig bezárólag a városháza tanács-
termében közszemlére kitétetik s
hogy ezen ideiglenes névjegyzék
ellen a felszólalások, az 1899. évi
XV.-ik t. cz. 151-ik szakasza sze-
rint írásban a folyó évi május hó
5-től 15-ig; az ezen felszólalásokra
szintén írásban tehető észrevéte-
lek pedig a folyó évi május hó
16-tól 25-ig, Arad szabad kir. vá-
ros polgármesteri hivatalához nyuj-
tandók be.

Kelt, Aradon szabad kir. város
központi választmányának 1900.
évi április hó 17-ik napján tartott
üléséből.

Központi választmányi elnök.

Bérbe adó.

Az **Stizél Péter-utca 1. számú házban**

eddig a „Hazai általános biztosító társaság” által bérelt és

iroda-helyiségnek

különösen alkalmas

első emeleti udvari lakás

azonnal bérbe adó.

Bővebb felvilágosítást ad az **Aradi első takarékpénztár.**

Könyvelő.

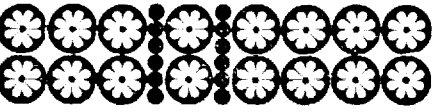
Egy nagyobb vidéki műgőzmalom részére, a kettős könyvtelben tökéletesen jártas

könyvelő

felvétetik.

Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

1851

Baranyamegye nagybirtokosa
által alapított

PÉCSI Tejcsarnok

országos hírv termékeiből **7 korona**
utánvétel mellett bérmentesen szállít
finoman és gondosan csomagolva

**12 drb imperiált,
12 drb csemege és
12 drb pikáns-sajtot.**

Megrendelések levelező-lapon röviden „Kérek egy hétkoronás sajt-osomagot” ezimzendők:

Pécsi Tejcsarnok, Pécs.

Kész butor eladás.

A nagyérdemű közönség szives figyelmébe ajánlom
raktáromon levő szolid kivitelű

kész butoraimat

és olyanokra bármely styben megrendelést készséggel elfogadok.

Elvem: **■ szép és jó munka, jutányos árak! ■**

Varga József Arad, Kápolna-utca 6.

1816

645/a—1900 számhoz.

Hirdetmény.

A VI. közuti kerület kir. felügyelője az 1900. évi április hó 27-én kelt 231. számú rendeletével a debreczen-fehértemplomi állami közut 143—151.6 km. szakaszán levő utfeljárók kövezését 3062 Kor. 70 fillér összeg erejéig engedélyezte,

A fentemlített munkát kivi telének biztosítása céljából az 1900. évi május hó 31-ik napjának d. e. 10 órájára az állam-építészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati verseny-tárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkát végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlatokat (az ajánlati költségvetéssel együtt) a kitűzött nap d. e. 10 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

Az ajánlathoz az általános feltételekben előírt, az engedélyezett költségösszeg (illetve az ajánlati költségvetés végösszege) 5%-ának megfelelő bánatpénz (vagy a bánatpénznek az állampénztárnál (adóhivatalok, vámhivatalok, sóhivatalok stb.) történt letételét igazoló pénztári nyugta) csatolandó.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Kelt Aradon, 1900. május 1.

1638 Aradmegyei m. kir. építészeti hivatal.

A női szépség emelésére, tökéletesítésére s fenntartására a legkiválóbb, teljesen ártalmatlan, vegyíztá és zsírmintes készítmény a

Margit-Créme.

Rövid idő alatt szünteti szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrtakát (mitesser) és minden más bőrbajt. Kisimítja a ránczokat és himlőhelyeket, még koros egyéneknek is újbajos arczszínt kölcsönöz.

Hamiltásoktól óvakodjunk. Vannak értéktelen utánzatok és hamiltások, melyek a lehetőségig hasonló alakban, kiállításban és árban kerülnek forgalomba, sőt a használati utasítás és hirdetési szöveg is az enyémek másolata. Az ilyen utánzatoktól tessék óvakodni és csakis oly készítményeket elfogadni, melyek czimeres védjeggyel vannak lezárva. — Készítményeim a nméltóság m. kir. kereskedelmi miniszterium által 4960. sz., valamint az osztrák kereskedelmi miniszterium által 41.104. sz. védjeggyel láttattak el. Legkiválóbb orvosi tekintélyek által ajánlitatnak. Felőseget csakis az én általam forgalomba hozott készítményekért vállalok.

A Margit Crème, miként az országos m. kir. chemiai intézet és központi vegykísérleti állomás vizsgálatát bizonyították, higgyant, ólmot nem tartalmaz, tehát egy teljesen ártalmatlan vegykészítmény. — Ára 50 kr., nagy 1 frt. szappan 35 kr., puder 60 kr., arczviz 50 kr., fogszappan 50 krajczár.

Üres tégelyek vissza nem vétetnek, sem meg nem töltetnek.

Gutori Földes Kelemen

gyógyszertára és vegyészeti laboratoriuma Aradon.

Hamiltásoktól óvakodjunk, csakis törvényes védjeggyel ellátott dobozok valódiak.

Kapható minden gyógyszertárban és illatszerekkereskedésben.

Kérjen mindig valódi

Tokaji cognacot

Tokaj város czimerével

(Kigyós kereszt három hegyen)

az Első tokaji cognacgyárból

TOKAJBAN.

Óvakodjék mindenki értéktelen utánzatoktól, melyeken a védjegy hiányzik.

Mindenütt kapható.

Vezérügynökség: LEFKOVITS MÓR • Budapest, Kerepesi-ut 47. szám alatt.